

kerk ⁱⁿ de stad

Protestantse Gemeente Utrecht

www.pgu.nu

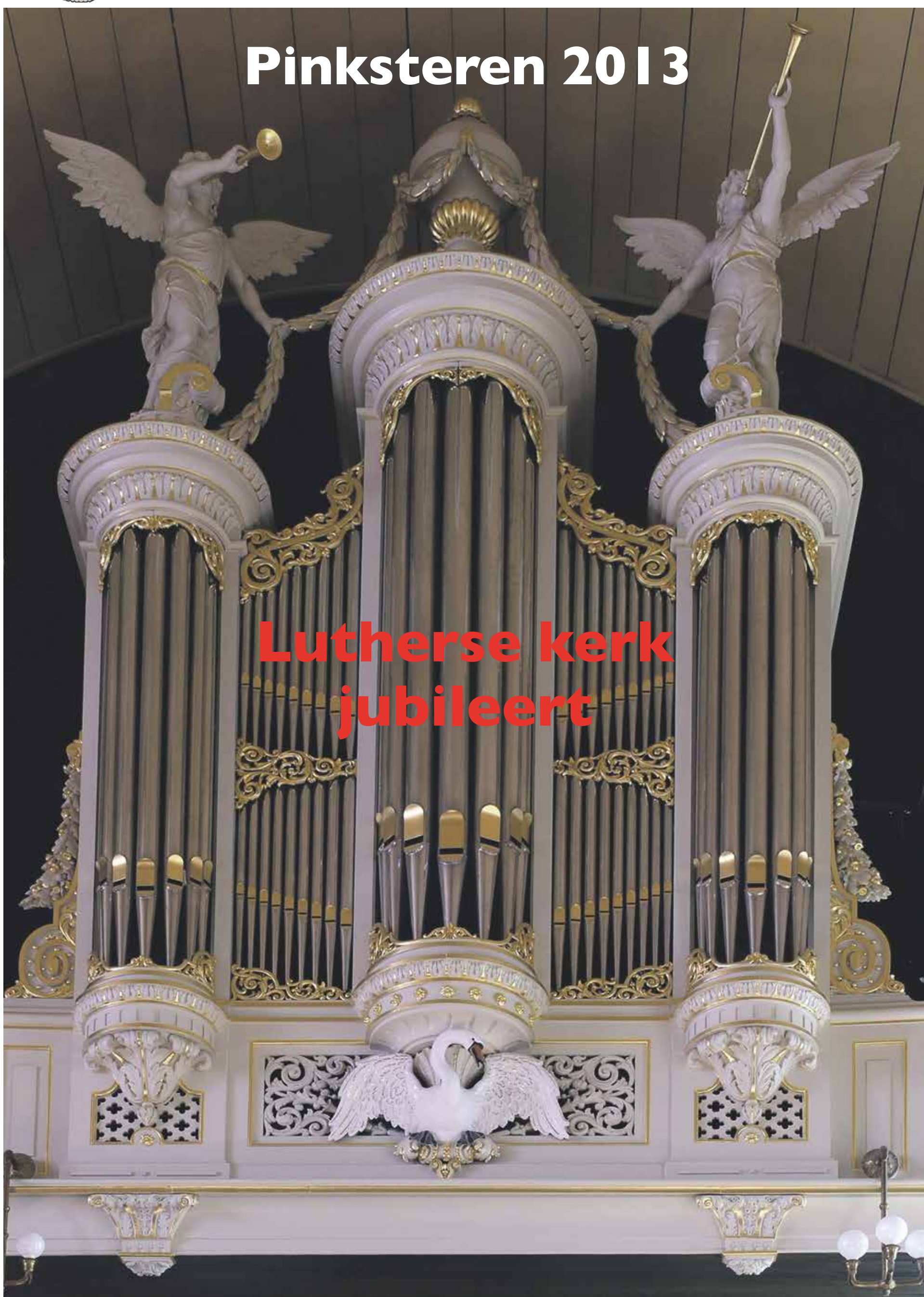
20ste jaargang nummer 19 Losse nummers

17 mei 2013

€ 1.50

Pinksteren 2013

Lutherse kerk jubileert

Carol van Wieren

In Johannes 6 staat het indrukwekkende getuigenis over Jezus die ruim vijfduizend mensen voorziet van een eenvoudig maal: brood en vis. Natuurlijk zullen de meesten die zo iets lezen er de nodige reserves bij hebben. Je wilt niet te klein van Jezus denken, maar zou dat nou echt... duizend maal een stuk brood afbreken van elk van die vijf broden die een jongen aanbiedt? Of is er ook nog zo iets als die typische manier van tellen en vertellen in de Bijbel? Waarbij getallen meer zijn dan wiskundige sommen?

In ieder geval zijn er in de Bijbel van die verhalen die hier als twee druppels water op lijken. Elia die bij een weduwe verblijft en meemaakt dat meel en olie op wonderlijke wijze niet op raken, en Elisa die met twintig gerstebroden honderd mannen voedt.

Spaghetti

Er zijn diverse verhalen uit de wereldkerk waar iets dergelijks in doorklinkt. Zo is er in de twintigste eeuw een Amerikaanse zakenman, Frank Foglio, die zich van zijn jeugd herinnert hoe zijn vader gewoon was zwervers mee naar huis te nemen en hoe op een avond zijn moeder spaghetti kookte (het was een Italiaanse familie) in de hoop en met het gebed in haar hart dat het genoeg zou zijn voor achttien gasten. Elk bord werd tot de rand vol geschept en aan het einde was er nog over voor de volgende dag.

* De olie in het kruikje bij de weduwe van Sarfath raakte maar niet op, dankzij Gods ingrijpen via Elia.

Zo zijn er meer soortgelijke verhalen.

Delen

Sommige Bijbeluitleggers die het moeilijk vinden te geloven in het wonder van de vermenigvuldiging houden het erop dat het een wonder is van de vermenigvuldiging van het delen: na deze jon-

gen met zijn vijf broden en twee vissen zijn er meer geweest die iets konden bijdragen. Ook dat is een uitleg. En in beide gevallen begint het met je bereidheid gewoon maar ergens te beginnen. Filippus vraagt zich bezorgd af waar zij broden zullen kopen voor zoveel mensen. Iets kan als zo overweldigend op je af komen

Broodje vis

MEDITATIEF MOMENT

dat je denkt dat er geen beginnen aan is. De bekende druppel op de gloeiende plaat en dat soort gevoelens. Geconfronteerd met de nood van de wereld denk je al snel dat je toch eigenlijk met lege handen staat.

Levend water

Maar waar je gewoon maar begint met wat je in huis hebt gaat er iets op gang komen. Zodat mensen zich verwonderd afvragen waar je het toch vandaan haalt. Zo vragen de mensen in Johannes 2 waar die wijn toch vandaan komt op het bruiloftsfeest. In Johannes 4 vragen zij zich af waar het levend water vandaan komt. Als de mensen de wonderen van Jezus zien vragen zij zich af waar Hij die krachten vandaan haalt. In weer een ander geval vraagt men waar Jezus zijn wijsheid vandaan haalt. Het wordt een vraag voor jezelf: waar haal ik het vandaan; waar put ik uit? Laat ik me ontmoedigen door de gedachte dat er geen beginnen aan is? Of bied ik datgene wat ik heb aan? Om vervolgens mee te maken dat het door de Heer zelf op bijzondere wijze gezegend en vermenigvuldigd word of dat het anderen inspireert en ertoe aanzet om ook een begin te maken met geven? De wonderen zijn de wereld nog niet uit.

Pinksteren

Laat de wind maar komen
de duif zweven,
neerdalen
en de harten vullen

Vrede

voor alle mensen
van dichtbij en veraf

laten we spreken
in een nieuwe taal

met hoopvolle woorden

laten we handelen
vol goede daden

droom nu de dromen
dank God
voor Zijn belofte

en voor Zijn toekomst

Eddy Lie

De goede herder

Soms is een verhaal je zo
vertrouwd
dat je de woorden niet meer hoort
de beelden niet meer ziet –

in vloeiende lijnen
gegoten in brons
zo stond hij daar
de herder
in het park bij de kerk
op zijn schouders dragend
het vermiste honderdste schaap
hij lachte
de herder
vult
innerlijk
uiterlijk
grenzeloos blij

plots wist ik het
dit is Evangelie
zó staat het er
zó brengt God ons thuis

zonder verwijten
zonder een klacht
of een vraag
puur om het vinden
doorzinderd van vreugde
zó brengt Hij ons
telkens weer thuis

soms
plots
worden oude woorden nieuw
noem het Pinksteren
een glimp van Zijn Geest –

Oeke Kruythof

PINKSTERNUMMER 2013: JUBILEUM LUTHERSE KERK

De zwaan op het orgel

Peter van der Ros

De kerk viert feitelijk elk jaar met Pinksteren haar jubileum.

Daarom was het vinden van een passend thema voor het pinksternummer van Kerk in de Stad dit jaar een dankbare opgave: het 400-jarig bestaan van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht (ELGU). Een aantal pagina's in het hart van deze editie is aan dit lutherse jubileum gewijd, evenals de

voorpagina. Daarbij in het kort deze uitleg van Dina Bouman-Noordermeer, die de themapagina's coördineerde: "De engelen, de vaas en de zwaan op het orgel zijn gemaakt voor het vorige orgel dat gebouwd werd door Matthijs Verhofstad in 1716. Het kan zijn dat deze ornamenten later werden toegevoegd, maar wel vóór 1821. Omdat de kerkenraad in 1880 een nieuw orgel wilde dat leek op het vorige, werden deze onderdelen ter versiering van de orgelkast hergebruikt." "Toen Johannes Hus in de veertien-

de eeuw als ketter tot de brandstapel veroordeeld werd, voorspelde hij dat God binnen honderd jaar een man zou laten opstaan van wie de oproep tot hervorming niet onderdrukt zou kunnen worden. Men schreef hem de woorden toe: 'Men zal een gans verbranden, maar er zal een zwaan herrijzen.' Hus (spreek uit als 'goes') betekent in het Tsjechisch gans. Toen Maarten Luther als kerkhervormer van zich deed spreken, verbond men het symbool van de zwaan met hem. Zo werd de zwaan tot symbool van de lutherse kerk."

Met zijn rolstoel en regiotaxi komt Jan Wouters overal. 'Kruimels', zo noemt hij zijn belevenissen en gedachten die hij voor Kerk in de Stad opschrijft.

Jan Wouters

Vrijdagavond ben ik naar een herdenkingsconcert geweest voor Albert Schweitzer in de Jacobikerk. Albert Schweitzer was een begaafd mens. Hij was een goede theoloog, arts en organist. In 1928 had hij zelf dit concert gegeven in de Jacobikerk. Ik heb wel eens een boek gelezen van hem, hij schrijft heel eenvoudig en helder. Hij is een vrijzinnig theoloog. We bidden niet alleen tot God om te vragen of Hij onze zonden wil vergeven. Maar we mogen ook iets van onszelf verwachten. Albert Schweitzer had het ziekenhuis Lambarene in Afrika

Albert Schweitzer

gebouwd. Voor dat ziekenhuis was ook veel geld nodig. Schweitzer gaf dan orgelconcerten in Europa. Maar hij deed het niet alleen voor het geld, hij speelde ook erg graag orgel. Elke dag speelde hij een uur. Hij was dol op onze Nederlandse orgels. Schweitzer was zelf een Duitser. Afgelopen vrijdag was er ook een koor bij, het kamerkoor Santiago van de Jacobikerk. Een prachtig koor met een voortreffelijke dirigent. Zeven cantates van Bach werden er gespeeld en gezongen. En ten slotte nog een sonate van Felix Mendelssohn-Bartholdy. Zelf vind ik orgelspel best wel mooi, maar liever niet te lang. Het was erg fijn als Santiago weer ging zingen.

Ik zat naast mensen uit Alkmaar die speciaal voor dit concert waren gekomen. U herinnert zich misschien nog wel dat ik een verhaaltje heb geschreven over de Volkskerstzang in de Jacobikerk. Toen heeft Santiago ook gezongen, maar ik heb er niks over geschreven. Ik hoop dat ik het nu heb goedgemaakt. Wat is het fijn dat we in Utrecht zulke prachtige kerken hebben. En er zijn altijd wel concerten. Zelf kom ik altijd wel tot rust in de kerk. Dat heb ik al van kinds af aan. Het is fijn om elkaar zo te ontmoeten. Vrijdagavond was er ook een shop waar je allerlei spulletjes van Albert Schweitzer en Lambarene kon kopen. Het Nederlands Albert Schweitzerfonds bestaat nog altijd.

KRUIMELS

WILDE ROZEN

Witte lava-as
samengeperst in
een albasten kruik
versteend verdriet
uitgestrooid over
een dodenveld
maar iemand heeft
de graven geteld
zette wilde rozen
in een glazen urn
verveerde letters
gingen verloren
doorzichtige namen
werden opnieuw geboren

Cobie Ruijgrok

Ds Arjan Markus neemt beroep aan

Arjan Markus, missionair predikant van de Jacobikerk, neemt het beroep van de Pelgrims-vaderskerk in Delfshaven aan. Achttien jaar heeft Arjan Markus in Utrecht gewoond en gewerkt, waarvan negen jaar als missionair predikant via de IZB. De kerkenraad van de Jacobikerk schrijft dat de gemeente bijzonder dankbaar is "voor al die jaren waarin dominee Markus haar heeft opgeroepen en toegerust om als volgeling van Jezus Christus in het leven te staan." Ook is er onder zijn leiding een reeks aan activiteiten ontwikkeld waarin Jacobikerk-leden hun familie, burens, collega's en vrienden kunnen laten kennismaken met het christelijk geloof.

Een interview met ds Markus komt in een van de zomer- nummers van Kerk in de Stad.

Vespers in Zuidoost

Op 19 mei is er een vesper in de Marcuskerk. De vesper begint om 17.00 uur. Voorganger in deze vesper is ds Hans Koops. We lezen en zingen psalm 103. In het thema 'Belofte' is de lezing Handelingen 2:14-42: de belofte van de Geest...

Medewerking wordt verleend door Karel Demoet en Niels Verweij. Tijdens de vesper klinkt muziek voor vleugel en sopraansaxofoon.

Concerten in de Domkerk

Zaterdagmiddag 18 mei om half vier uur geeft de Domcantorij onder leiding van Remco de Graas een concert in de Domkerk. Op het programma staat de 'P'fingstmesse Veni Creator Spiritus' van Michael Praetorius (1571-1621).

De Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk op 25 mei verzorgt Domorganist Jan Hage. Hij speelt op het Bätz-orgel van Maurice Duruflé (1902-1986) de Prélude, Adagio et Choral varié sur le thème du 'Veni Creator'.

Toegang tot de concerten is gratis, wel wordt in de collecte na afloop een bijdrage van vijf euro per bezoeker verwacht. Zaterdagmiddagmuziek Domkerk is mogelijk dankzij financiële steun van de burgerlijke gemeente Utrecht.

Foto's inzenden voor kunstprijz

Tot en met de laatste dag van dit eerste halfjaar kunnen fotografen werk insturen om mee te dingen naar de Vermeulen Brauckman Kunstprijz. De gelijknamige stichting maakt deze wedstrijd mogelijk in samenwerking met Museum Catharijneconvent. Het is de derde keer in successie dat deze kunstwedstrijd (hoofdprijs 7.500 euro plus een expositieplek) wordt georganiseerd. Het in te zenden fotografische kunstwerk dient gebaseerd te zijn op de Bijbeltekst: 'U geeft mijn voeten de ruimte' (psalm 31:9). De inzendingstermijn van op de psalmtekst geënte foto's sluit op 1 juli om 17.00 uur. Uitgebreide informatie over de kunstprijz en bijbehorende reglementen staat op de websites www.catharijneconvent.nl en www.vermeulenbrauckman.nl.

Joost de Bruijn: een avontuurlijke ouderenpastor

Frans Rozemond

De combinatie mag opmerkelijk heten: de nieuwe ouderenwerker van de PGU is tevens missionair jongerenwerker in Rotterdam-Alexander. Joost de Bruijn werd op 28 april 'in de bediening gesteld als ouderenwerker van het Diaconaal Missionair Orgaan van de Protestantse Gemeente Utrecht. Zelf woont hij in Leiden, maar als het zo uitkomt leidt hij een kerkdienst in Duisburg. Wie is onze nieuwe ouderenwerker, die zichzelf typeert als 'een avontuurlijk theoloog'?

Joost de Bruijn is niet onbekend met Utrecht. "Mijn opa was predikant en had in Utrecht theologie gestudeerd. Mijn vader was een Utrechter van geboorte en mijn moeder woont hier al vele jaren, dus de stad is me best vertrouwd. Maar mijn eigen wieg stond in Amersfoort en ik groeide op in Zeeland." Joost studeerde theologie in Leiden en bleef daar wonen, samen met zijn vrouw die oorspronkelijk uit Tsjechië komt.

Een avontuurlijk theoloog, noemt Joost zichzelf. En voluit oecumenisch. Dat klinkt ook door in de verhalen over zijn ervaringen als pastor aan de rand van de kerk. "Als vrijwilliger heb ik een tijd meegeholpen in een schoolje in Nepal, een Aziatisch land tussen India en China", vertelt hij. "Je leert de wereld dan op een heel andere manier kennen. Dwars door de barrières van taal en cultuur is deze ervaring heel vormend voor me geweest." Terug in Nederland werkte hij een jaar bij de protestantse Diaconie in Amsterdam. Joost: "Een project voor ongedocumenteerden in de Bijlmer. Ik probeerde ze op te sporen op straat en in garages, en trachtte te luisteren en te helpen. Ook was ik betrokken bij een psychiatrie-project in Amsterdam."

Koopvaardijpastor

Een gloriëtijd had Joost bij het Koopvaardijpastoraat in Rotterdam. Het duurde acht en half jaar. 'Prachtig werk, ik ontmoette de hele dag nieuwe mensen. Je was tegelijk pastoraal, sociaal en diaconaal bezig. We werkten vanuit

* De PGU heeft momenteel drie ouderenwerkers in dienst (van links naar rechts): Irene Stok, Arjen de Groot en sinds kort Joost de Bruijn.

het Zeemanshuis aan de Willemskade, waar zeelieden op doorreis worden opgevangen. Er kwamen bijvoorbeeld veel Filippijnen. Ze kenden heg noch steg in Rotterdam. Wat is het dan mooi als je er namens de kerk voor je naaste kan zijn! Dat varieerde van een potje tafeltennis, wegwijs maken in de stad of luisteren naar hun verhalen. Of hulp aanbieden bij incidenten, zoals een plotseling sterfgeval aan boord. Elke zondag hielden we een Engelstalige oecumenische dienst, samen met de rooms-katholieke collega. En we gingen op scheepsbezoek bij mensen die maanden onderweg waren geweest."

Internetpastor

Door bezuinigingen kwam de baan bij het Zeemanshuis op de tocht te staan. Joost solliciteerde bij Het Noorderlicht, een pioniersplek van de Protestantse Gemeente Breda. Dit project heeft als doel om het 'kerkelijk gat' in Breda te dichten. Joost: "Dat gat bestaat uit mensen binnen de leeftijd van 20 tot 50 jaar. Doel was te kijken of je via internet een nieuwe gemeenschap van randkerkelijken en andere zinzoekers kunt starten. Daar mocht ik mijn tanden inzetten, als internetpastor. Via inspirerende filmpjes op onze website (www.noorderlicht-breda.nl) kwamen we in contact met allerlei mensen, eerst online, later in levende lijve. Er kwam een groep uit voort, die nu elke maand op zaterdagmiddag bijeen komt in de Lutherse Kerk in Breda. De vieringen staan in de traditie van Taizé en Iona. Natuurlijk liepen

we al snel tegen het probleem aan, dat het internet niet ophoudt bij de gemeentegrenzen van Breda. Eigenlijk waren we daarmee een voorloper van Mijnkerk.nl, waarmee de landelijke Protestantse Kerk dit jaar wil starten."

Waarom ouderenwerker?

Momenteel is Joost de Bruijn ouderenwerker en jongerenwerker tegelijk, zij het in twee steden. "Sinds 1 januari ben ik parttime missionair kerkelijk werker voor jongeren en jonge gezinnen in Rotterdam-Alexander. Voor de Immanuelkerk (en Verrijzeniskerk) poog ik naast de bestaande activiteiten in de kerk, jongeren te inspireren in bijvoorbeeld het diaconaat en sociale media."

"Daarnaast ben ik per 1 maart in deeltijd begonnen als ouderenwerker in Utrecht. Voor mij is die combinatie niet zo gek. Zie om naar je naaste, dat geldt voor jong en oud. Ik zie kansen om bruggen te slaan tussen jongeren en ouderen. Kijk bijvoorbeeld eens naar het maatjesproject voor het ouderenpastoraat, dat mijn collega Irene Stok begeleidt. De PGU liep enkele jaren geleden vast in het kostbare PVV-werk met speciale predikanten voor ouderen. Nu wordt er geïnvesteerd in een alternatief, door kerkleden te vragen ouderen te bezoeken. Ze melden zich, want iedereen kent verhalen over eenzame ouderen, waar dan ook in Utrecht. Als je daar onder goede begeleiding, met wat training eventueel, iets aan kunt doen, dan geeft dat veel voldoening. Ouderen en jongeren stellen zich beschikbaar en de organisatie

zorgt dat het te behappen blijft. Dat is het streven."

Proeftijd

Het maatjesproject voor ouderenpastoraat wordt eerst uitgeprobeerd in de servicecomplexen voor ouderen in Zuilen en op Kanaleneiland. Die hebben geen eigen pastor, dus daar is de nood het grootst, denken we. Er hebben zich uit de hele PGU al maatjes gemeld. Daar waar zij nog niet aan de slag kunnen, gaat Joost de Bruijn zelf bij ouderen op bezoek. Zo fungeert hij, in principe voor de komende twee jaar, als vangnet in het ouderenpastoraat in genoemde servicecomplexen. Joost: "Mijn collega Irene Stok werft en begeleidt de vrijwilligers die meedoen. Het klinkt gek, maar op termijn gaan zij hopelijk mijn werk overbodig maken. Als de proef met de servicecomplexen slaagt, zal het maatjesproject worden verbreed naar de wijkgemeenten. Maar we willen eerst leren van twee proeftuinen in Zuilen en op Kanaleneiland. Als je overal tegelijk begint, wordt het onbeheersbaar."

"Wie overweegt om maatje te worden kan ik verzekeren dat je van gesprekken met ouderen veel opsteekt. Je krijgt er energie van! Dat zal ook jongeren aanspreken. In Mattheüs 25 staat dat je je naaste op vele manieren aandacht kunt geven: hongerigen voeden, naakten kleden, gevangenen bezoeken en vreemdelingen huisvesten. Wat je voor je naaste doet, doe je indirect aan God – zegt Jezus erbij. Ik vind dat heel wezenlijk voor het gemeente-zijn."

In plaats van een column van de straatpastores Erna Treurniet en Wieke de Wolff, in dit pinksternummer een Iona-lied dat hun collega's in Amsterdam op hun werk van toepassing vonden.

Hé waar ga je heen dan?

Hé, waar ga je heen dan! En kan ik soms meegaan?
En weet jij echt wel waarheen wij kunnen gaan?
Geen tas en geen kleren, geen bed om te slapen
geen eten, geen drinken hoe kun je bestaan?

Hé, waar ga je heen dan! En kan ik soms meegaan?
En waarom zie ik jou door de hele stad?
Je eet met de rijken en straatkrantverkopers,
bekend op de Zuid-As en ook IJsbaanpad.

Hé, waar ga je heen dan! En kan ik soms meegaan?
En moet je niet solliciteren of zo?
Geen werk en geen scholing of activiteiten,
zelfs heb je geen uitkering of WAO.

Hé, waar ga je heen dan! En kan ik soms meegaan?
En wat is het dat jou die energie geeft?
Wat sterkt je, wat drijft je, wat geeft je vertrouwen,
wat is toch de droom waarmee jij verder leeft?

Ik ga waar ik gaan moet, verwelkom wie mee gaat.
Maar vraag me niet waar, wat of hoe het daar heet.
Of wie met ons meegaat of wat we gaan doen dan.
Doe jij maar gewoon mee, leer dat wat ik weet.

Bewerking van: 'O, waar wil je heen gaan' - lied 21 uit: 'Liederen en gebeden uit Iona en Glasgow', uitgave Gooi en Sticht 2003.

Oud worden als spirituele weg?

Arjen de Groot,
DMO ouderenwerker

Jean-Jacques Suurmond is geestelijk verzorger in een verpleeghuis maar vooral bekend van zijn columns in Trouw en spreekbeurten in het land. Een aantal lezingen is onlangs gebundeld onder de titel: 'Meer geluk dan grijsheid. Spiritualiteit van de ouderdom'.

Het makkelijk leesbare boekje maakt indruk door Suurmonds prikkelende en bevlogen manier van redeneren. De toon is scherper dan in zijn columns want hij wil wakker schudden en tegenwicht bieden aan het heersende idee dat oud worden gelijk staat aan aftakelen, dat je minder waard bent als je zelf je broek niet meer kunt dichtknopen: oud worden biedt ook kansen!

Leven als God in een zorgcentrum

Suurmond beschrijft de winst van de ouderdom in religieuze termen. Met Paulus: "Terwijl de uiterlijke mens vervalt, wordt de innerlijke vernieuwd." Maar dat gaat niet altijd vanzelf, vandaar dat Suurmond in deel twee ook een spirituele weg wil wijzen. Hij doet dat met behulp van de mystieke termen zuivering, verlichting en vereniging. Zuivering houdt in de realiteit van afnemende krachten, verlieservaringen en naderende dood onder ogen durven zien. De moderne cultuur stimuleert ons het geluk naar onze hand te zetten, maar de illusie van maakbaarheid brokkelt bij het ouder worden af. Wie de kwalen van de ouderdom desondanks verbeteren van zich af probeert te houden, wordt makkelijk depressief of bitter. Maar wie stil durft te staan bij de eigen dood, gaat inzien dat

God en wereld niet om ons en onze behoeften draaien, dat niet de mens maar God het leven in de hand houdt. Deze bevrijdende ontdekking (verlichting) is voorwaarde voor 'vereniging': het zorgeloos om God heen gaan bewegen, als centrum van ons leven. "Niet door werken maar door vertrouwen en overgave wordt een mens gered." Wie zich overgeeft, wordt vrijer, genereuzer en kan meer genieten. Dit laatste ook in de zin van: niet-zijn. Want wie geniet, vergeet zichzelf. Suurmond beschrijft dit mystieke genieten in bijna lyrische termen: "Leven als God in een zorgcentrum."

Magere Hein

Suurmond baseert zijn sympathieke betoog op belangrijke geloofswaarheden. Ik kom ook ouderen tegen die zich, vooral in de laatste levensfase, weten over te geven op de wijze die hij schetst. Maar Suurmond schiet m.i. door. Hij presenteert zijn 'spirituele weg' als hét model om oud te worden. Ook zijn cliënten moeten er aan geloven: "Ik neem op mijn ronde door het zorg-

centrum vaak Magere Hein mee. Hoewel bot, is hij heel behulpzaam. Zo vraag ik een bewoner wel eens: 'Wist u dat die of die is overleden? Wat gaan we daaraan doen?' 'Daar kun je toch niets aan doen?' is dan het antwoord. Bingo, we zijn een stapje dichterbij de realiteit gekomen – een werkelijkheid die dan zomaar Werkelijkheid kan worden." Suurmond heeft er plezier in maar laat hier wel zijn privéopvattingen prevaleren boven de normen van de geestelijke verzorging. Geestelijk verzorgers moeten mensen van allerlei slag bedienen. Wie niet gelooft, zal Suurmonds Werkelijkheid niet vinden, en niet alle gelovigen hebben gevoel voor en affiniteit met 'mystiek'. En als je wel gevoel voor 'mystiek' hebt, maar continu pijn hebt of aan het dementeren bent, dan valt er weinig te genieten. Dan is het de kunst om desondanks te blijven vertrouwen.

Babyboomers

Het willen 'vertrouwen, ondanks...' kom ik veel tegen bij de alleroudsten onder ons. Suurmond schrijft zelf over deze generatie: "Zij komen uit een wereld waarin moeite geduldig gedragen werd." Zij nemen het leven veel meer zoals het komt en zullen oud worden niet snel als het gaan van een spirituele weg beschouwen, uitmondend in een 'mystiek genieten' vóór de dood.

Het kan zijn dat de generatie die nu aan het pensioneren slaat – de babyboomers – wel aangesproken wordt door Suurmonds verhaal. Hij richt zich inderdaad vooral op zijn leeftijdgenoten: "Maar de mensen die nu oud beginnen te worden, zijn opgegroeid met het idee dat het leven maakbaar zou zijn." Juist hèn wil hij wakker schudden uit deze illusie.

Door oud worden als het gaan van een mystieke weg te schetsen, sluit hij ook aan op het vocabulaire van deze generatie, die gewend is aan zichzelf te sleutelen met behulp van zelfhulpboeken, therapieën en spirituele gidsen.

Overigens levert dit wel een contradictie op: door oud worden als een weg, een programma te presenteren, maak je er toch weer iets 'maakbaars' van. Maar dan in spiritueel opzicht.

Grün

Suurmonds mystieke weg is dus vooral iets voor liefhebbers. Wie ervan houdt, kan mogelijk ook plezier beleven aan het boek 'Gelukkig ouder worden' van generatiegenoot Anselm Grün. Hij gaat dieper in op thema's als aanvaarden en loslaten en beschrijft een aantal deugden dat in de ouderdom behulpzaam kan zijn. Zijn toon is pastoraler dan die van Suurmond, maar ook Grün kan belerend zijn. Als je het boek in één ruk uitleest, gaat zijn betoogstijl erg opvallen: "Veel mensen... hebben het gevoel dat / zijn ontevreden/ aanvaarden de eigen grenzen niet / kunnen niet alleen-zijn/ leven op kosten van hun kinderen/ beschouwen hun gezondheid als hun bezit"... enzovoorts. Waarna een wijze raad volgt. En die komt in de kern neer op: laat los, verzoen je, geef je over - aan God. Het recept van een monnik. Het kan op weg helpen en inspireren, mits met mate genoten, zou ik zeggen.

Naar aanleiding van: Jean-Jacques Suurmond, 'Meer geluk dan grijsheid. Spiritualiteit van de ouderdom', 2013, Meinema, ISBN 978 90 211 43415, € 8,50. Anselm Grün, 'Gelukkig ouder worden. Aanvaarden, loslaten en je verzoenen' 2007, Lannoolten Have, ISBN 978 90 599 51914.

BOEKEN

Boekpresentatie Jos de Heer

Op vrijdag 26 april vond in de Nicolaïkerk een boekpresentatie plaats. De oud-predikant van de Klaaskerk, ds Jos de Heer, vierde met ruim honderd belangstellenden het gereedkomen van het laatste deel van zijn serie commentaren op het evangelie naar Lucas en de Handelingen. Na drie delen over het evangelie is Jos verder gegaan met de Handelingen. De titel van zijn boek is 'Commentaar op Handelingen, Jezus' Geestkracht wereldwijd'. Jos, die nu predikant is in Ouderkerk aan de Amstel, rondt hiermee een project af van veertien jaar.

* Jos de Heer signeert zijn laatste boek van het Lucas-project (foto Steven Slappendel).

Nieuwe liedboek te koop in DomShop

Na de diensten van zondag 19 en 26 mei is in de Shop van de Domkerk het nieuwe Liedboek van de kerk te koop. Op 25 mei wordt het nieuwe liedboek in Monnickendam gepresenteerd. Precies veertig jaar na het uitkomen van het Liedboek voor de kerken uit 1973. De Protestantse Kerk in Nederland heeft, samen met andere kerken, aan de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied (ISK) de opdracht gegeven om het nieuwe liedboek te gaan samenstellen. Het nieuwe Liedboek zal niet alleen een boek zijn voor gebruik in de kerk(diensten) maar ook voor gebruik in andere bijeenkomsten, thuis en op school. Dat spreekt ook uit de gekozen titel: Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk. Daarom bevat het boek ook gebeden en andere teksten. Meer informatie over de achtergrond zie www.liedboek.nl.

Biografie ds Hans van der Werf

Ook te koop in de DomShop is het net uitgekomen boek: 'Architect van kerkenwerk. Biografie van ds Hans van der Werf (1926-1979)'. Het boek dat is geschreven door ds Ries den Dekker uit Dordrecht beschrijft het leven van ds Hans van der Werf (1926-1979). Hij was een markant predikant en de eerste citypastor van de Domkerk in Utrecht. Met zijn geïntegreerde manier van werken rond de begrippen vieren-leren-dienen heeft hij een generatie predikanten en kerkgangers geraakt en beïnvloed. Dit boek is een boeiende speurtocht naar het leven van een bijzonder mens.

(Zie ook de recensie van ds Piet Warners op de volgende pagina). Beide boeken zijn natuurlijk ook verkrijgbaar in de DomShop gedurende de dagelijkse openstelling van de kerk.

Elly Bakker

"Hoe kan ik in mijn dagelijks leven Jezus volgen? In het leven van alledag moet je heel wat keuzes maken: op het gebied van werk, relaties, seksualiteit, bezit of gezin, noem maar op. Wat betekent Jezus navolgen als het gaat om al dit soort

keuzes? wat houdt het leven als christen concreet in wanneer je het spiegelt aan de tien geboden?"

Arjan Markus schreef een boek met handreikingen voor de praktijk van het dagelijkse christelijke leven, zowel voor 'ervaren' gemeenteleden als 'nieuwe gelovigen'. Ik moet eerlijk bekennen: persoonlijk houd ik niet zo van boeken waarin ik als lezer met 'je' en 'jij' word aangesproken. Vanwege de toon die Markus bezigt, vermoed ik dat hij een jongere generatie op het oog heeft. Dat wordt echter nergens met zoveel woorden vermeld.

'Heel het leven' is een werkboek voor persoonlijk gebruik en voor gebruik in kringen. In de inleiding gaat de auteur in op de vraag van discipelschap. Hoe begint dat, hoe ziet dat eruit? Daarna bespreekt hij in tien hoofdstukken de Tien Geboden en de mogelijke uitwerking

daarvan voor mensen van nu. In elk hoofdstuk komt iets van de context en tijd ter sprake; het hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal vragen voor persoonlijke overweging of voor bespreking in kringen. "De Tien Geboden", zegt Markus, "zijn leefregels van God, regels om je leven mee vorm te geven, geen moralistische regeltjes of burgemansfatsoen. Of dogmatisch leven." Hij wekt de lezer op te bekijken hoe die regels in zijn eigen leven toegepast kunnen worden.

Degelijk

Markus is een degelijk theoloog; dat is terug te vinden in de bijbels-exegetische noties die hij hier en daar tussen zijn betoog in vlecht. Daar kan elke lezer zijn voordeel mee doen. De vragen aan het eind van elk hoofdstuk en met name sommige antwoorden liggen soms wat érg voor de hand. Dat had mijns inziens scherper gekund. Ten slotte: Arjan Markus doet in zijn boek een serieuze poging

om (zijn) gemeenteleden, zowel de 'oudgedienden', als de pas-bekeerden die nog maar net komen kijken, in de praktijk van het christelijke leven met betrouwbare handreikingen op weg te helpen. Op de achterflap staat te lezen: "Ook zoekers kunnen zich afvragen wat het leven als christen precies inhoudt als zij zouden gaan geloven." Van de 'zoekers' die ik zelf in mijn werk ontmoet heb (mensen op en over de rand van de reguliere kerk) weet ik echter zeker dat zij zich niet aangesproken zullen voelen door Markus' werkwijze. Of dat erg is? Het 'gewone christelijke leven' kent vele verschijningsvormen.

Naar aanleiding van: Arjan Markus, 'Heel het leven, tien regels voor discipelschap'. 108 pagina's, prijs 9,90. ISBN 978 90 239 2083 0 - uitgeverij Boekencentrum Zoetermeer, 2012. 'Heel het leven' is uitgegeven in samenwerking met de IZB.

Heel het leven

'Met hart en ziel maak ik Hem groot'

Deze zinsnede uit de lofzang van Maria is de titel van een van de liederen uit het nieuwe liedboek. Het nieuwe liedboek, om precies te zijn: het 'Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk', wordt op zaterdag 25 mei gepresenteerd in Monnickendam.

De ouderensoos van de Marcuskerk mocht op 25 april voorproeven. Met zo'n zestig vrouwen en mannen, onder wie ook enkele gasten van buiten de wijk, zongen we dat het een lieve lust was.

Ds. Geertien Morsink, vice-voorzitter van de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied, liet ons in de kerkzaal via het proefbundeltje kennis maken met een aantal liederen uit het nieuwe Liedboek.

Naast veel vertrouwds bevat het liedboek ook een schat aan nieuwe liederen en is er geput uit de voorraad van alle tijden en uit vele landen, kortom uit de volle breedte van de kerk.

Ds Morsink liet ons de mogelijkheden ervaren van het werken met voorzang en refreinen doordat zij als voorzanger ons vertrouwd maakte met onbekende melodieën.

Muzikaal begeleidde en ondersteunde Karel Demoet, de cantor van de Marcuscantorij, ons daarbij op de vleugel.

Er werd door iedereen met veel plezier gezongen en na afloop was iedereen ervan overtuigd dat de mogelijkheden die deze liedbundel biedt voor jong en oud een aanwinst zijn.

Dina Bouman-Noordermeer

Zomervrijwilligers in het Smulhuis

Veel leden van de voormalige CentrumGemeente hebben zich jarenlang ingezet in verschillende daklozenorganisaties in de stad. Een aantal van hen doet dat nog steeds. Zo is Henk Griffioen (foto) benoemd tot 'Ambassadeur van de daklozen in Utrecht'.

* Henk Griffioen.

In dit nummer, op pagina 10, staat een uitgebreide oproep voor 'zomervrijwilligers'. Bij het Smulhuis werken ongeveer negentig vrijwilligers, onder wie veel studenten. Dagelijks verzorgen zij een maaltijd voor de daklozen. Griffioen: "In zomers is het altijd moeilijk het rooster voor de vrijwilligers vol te krijgen." Dit ter toelichting op het artikel onder de kop 'Ga jij deze zomer komen voor daklozen in Utrecht'.

BIOGRAFIE DSVAN DER WERF LEEST ALS EEN THRILLER

Een tijdsbeeld dat je pakt

Piet Warners

Soms overkomt het me: een boek pakt me zó dat ik het steeds weer oppak om verder te lezen. Op 27 april werd zo'n boek in de Domkerk gepresenteerd in een boeiende bijeenkomst. Het kón ook niet op een andere plaats, want het boek is een biografie over de jong overleden (in 1979, 52 jaar oud) Hans van der Werf, grondlegger van het citypastoraat dat tot op heden vanuit en in de Domkerk plaatsvindt. De titel van het boek 'ds Hans van der Werf, architect van kerkenwerk'. Niet dr (doctor) maar ds (dominee) van der Werf. Jawel hij promoveerde in 1960, maar Utrecht kent hem voluit als dominee. Als Verbi Divini Minister – dienaar van het Goddelijke Woord. Dat was hij, dat wilde hij zijn. Al zijn gaven (en dat waren er vele!) in dienst van de Heer tot opbouw van de gemeente.

Tijdens de bijeenkomst in de Domkerk sprak onder meer zijn dochter ds Judith van der Werf. Zij vertelde toch wat bezwaar te hebben tegen de betiteling architect van kerkenwerk (tussen haakjes: die omschrijving is afkomstig van wijlen professor Hasselaar, pagina 490). Het bezwaar van de dochter is dat een architect iets ontwerpt en zodra het gebouwd is, is het af. Zij betoogde dat haar vader een man was die in zijn denken en doen voortdurend in beweging was. En dat blijkt ook wel uit dit omvangrijke boek (523 pagina's leesvoer plus vele aantekeningen die het geheel documenteren en een zeer bruikbaar register), dat ds M. den Dekker, citypastor te Dordrecht, geschreven heeft. Een bijzondere prestatie naast je drukke werk zo'n boek te schrijven met alle bronnenonderzoek, interviews en wat dies meer zij. Collega den Dekker was leervicar bij Van der Werf in 1973.

Van der Werf was vatbaar voor goede tegenargumenten maar hij had niets met geneuzel

Kerkgeschiedenis

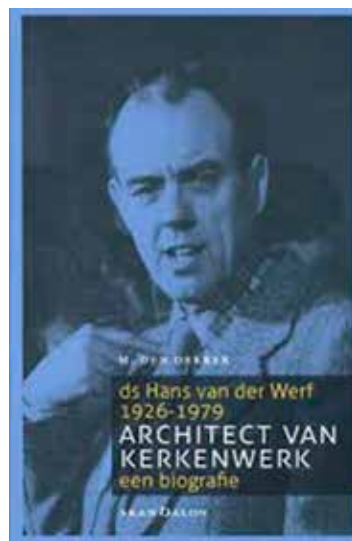
Waarom pakt dit boek me zo? Een goede biografie is meer dan een levensbeschrijving van iemand, het is een tijdsbeeld. Dat is voluit aan de orde in dit boek, dat leest als een thriller. Een stukje Nederlandse en vooral Utrechtse kerkgeschiedenis. Als Utrechtse domineeszoon en later als predikant altijd familiaal verbonden gebleven (en na de beschreven periode ook weer als predikant in onze stad) met Utrecht brengt bijna elke pagina van de delen 4 en 5 van het boek herinneringen bij me boven. Zoveel bekende namen (vooral Eef Das moet met ere genoemd!) en feiten passeren de revue en worden op een rijtje

BOEKEN

gezet, zodat ik dankzij Den Dekkers werk nu beter begrijp wat er gebeurde dan toen ik op een afstand uit de tweede hand van alles meekreeg.

Tegenstand

Door de komst van de jeugdpredikant begonnen er zaken te veranderen. Dat alles wordt minutieus beschreven – ook de tegenstand die hij ontmoette. Dat is eigenlijk nooit veranderd. Van der Werf was een visionair man, die van alles probeerde (los van de reguliere jeugddiensten begon hij op zondagavonden met diensten van Schrift en Tafel), altijd op de toekomst gericht vanuit zijn door Barth beïnvloede denken en theologiseren, mislukkingen incassierend en toch weer verdergaande. Hij kon zijn visie uitstekend argumenteren en deed dat in vele artikelen in 'Hervormd Utrecht', in de Centrale Kerkenraad en in landelijke kerkbladen. Hij was

vatbaar voor goede tegenargumenten, maar hij had helemaal niets met geneuzel en kon daar soms heel kortaf, soms grof, op reageren.

Zijn visie op kerk-zijn kon hij vanaf 1970 in de Domkerk als eerste citypastor in het land gestalte geven. Ook dat ging via soms mislukte maar ook vaak geslaagde experimenten. De liturgie niet als omlijsting van de verkondiging maar als wezenlijk onderdeel daarvan – een sterke nadruk op het Oude Testament (vaak doorgaande lezingen) in verbinding met het Nieuwe, wekelijks avondmaal – dat alles kreeg gestalte in de negen jaar die hem vergund waren als citypastor te werken.

Krachtcentrale

Eén van zijn idealen was dat de citykerk ten dienste zou staan van heel de gemeente, 'een krachtcentrale voor de hele stad' (pagina 341). Dat lukte bijvoorbeeld in de diensten voor verstandelijk gehandicapten – tot op heden! Ook in catechesedagen voor ouderen. Hij investeerde enorm veel tijd in studie, onderzoek, schriftelijke uitleg, acties opzetten en hij enthousiasmeerde daarmee veel gemeen-

Vieren, leren, dienen

Hans van der Werf werd in 1950 predikant te Slijk-Ewijk na een vlot verlopen studie, die hem ook twee semesters in Basel bracht onder gehoor van de volgens velen grootste theoloog in de vorige eeuw Karl Barth. Bij hem leerde hij de volstrekte concentratie op het Woord, het Bijbels getuigenis in een christologische benadering. Daar gaat het om; daarom ook is de zondagse eredienst het uitgangspunt van gemeentewerk. Op de uitleg moet altijd hard gestudeerd worden. Om van daaruit te vieren, te leren (leerhuizen) en te dienen (diaconaat). Die drieslag – vieren, leren, dienen – werd van lieverlee – vooral in de periode van ontwikkeling van het citypastoraat – de samenvatting van alles wat hij deed.

Dat begon in 1950 – nog in de na-oorlogse opbloei van de (Hervormde) Kerk. Na die eerste gemeente volgde een aantal jaren landelijk jeugdwerk. In 1960 werd hij door de Centrale Hervormde Jeugdraad benoemd en door de Centrale kerkenraad beroepen als jeugdpredikant met als basis de Buurkerk. De Buurkerk was al ver voor die tijd door het werk van ds G.W. Oberman de kerk geworden waarin elke zondag een jeugddienst werd gehouden. Veel van de oudere lezers zullen zich die diensten herinneren en er aan meegewerkt hebben.

teleden uit stad en ommelanden. Maar niet alleen voor de Domkerk spande hij zich in. Bij de herstructurering van het teruglopende 'kerkelijk bedrijf' was hij voluit betrokken, waarbij ook weer zijn doelgerichte visie opviel. Hij had zijn inbreng bij het grote restauratieplan van de vijf binnenstadskerken en ontwikkelde het 'taartpuntenplan': de binnenstadskerken elk hun eigen plaats en identiteit in verbinding met kapellen en werkplekken in de buitenwijken. Dat hij bij de wijkgemeenten nogal eens weerstand opriep is niet verbaazend. Mijn voorganger ds Irik had er moeite mee dat veel 'kader' uit de wijk werd weggetrokken naar het citypastoraat. Landelijk heeft Van der Werf veel werk verzet, vooral rondom de liturgie. Dat iemand met zoveel gaven niet onopgemerkt kon blijven blijkt wel uit het feit dat hij een aantal keren geheel of bijna beroepen werd en dat zijn naam voorkwam op lijstjes voor de benoeming van kerkelijk hoogleraren. Den Dekker doet een boekje open over het gekonkel daar omheen. Voor de Utrechtse citypastor liep het op niets uit. Dat bezerde hem wel.

Verlegen

Ik zou nog heel lang kunnen doorgaan over andere facetten uit het leven van deze charismatische man. Over zijn gezin, over zijn angst voor emotie en persoonlijke uitingen. Vermoedelijk was hij in de grond een verlegen mens. Zelden keek hij

Vermoedelijk was hij in de grond een verlegen mens. Zelden keek hij iemand aan tijdens een gesprek

iemand aan tijdens een gesprek. Hij was interactief misschien niet al te sterk, maar inhoudelijk staat het als een huis (pagina 384). Hij was een snelle lezer en houdt het gelezene direct vast (433); een man die ver vooruit kan werken (445). Hans van der Werf heeft twee of drie levens in één geleefd... werkte met ijzeren discipline en een nooit aflatende nauwgezetheid (495).

Hans van der Werf heeft twee of drie levens in één geleefd...

De Protestantse Gemeente Utrecht zou er zonder het baanbrekende werk van Van der Werf anders hebben uitgezien, dat staat vast. Zijn er meer predikanten voor wie dat geldt? Wellicht ds A. Kool en aan gereformeerde zijde ds H.J. Huyser en ds H.W. Wierda, die ook vanuit een heel eigen visie hebben gewerkt. En er zullen meer zijn. Het zou de moeite waard zijn als eens iemand een grondig onderzoek zou doen naar de totale ontwikkeling van protestants kerk-zijn in Utrecht vanaf zeg maar 1960 tot nu.

Tijdgebonden?

Dit boek over Van der Werf kan in ieder geval een goede aanleiding zijn om te onderzoeken waar we als kerk van Utrecht nu staan en mee bezig zijn. Was zijn werk tijdgebonden? Zou hij in de huidige gang van zaken nog veel terugzien van wat hij deed en beoogde? Zijn theologische insteek is allerm minst populair in onze tijd waarin bijna alles gericht wordt op ervaring, terwijl in de visie van Van der Werf het woord, het evangelie binnenbreekt in ons leven en ons leven wil richten. Niet de boodschap aanpassen aan ons (wat zou hij van de nieuwste Bijbelvertaling vinden? Elke dienst werkte hij met een eigen werkvertaling, soms stug van taal), maar ons leven mag worden ingepast in de gang van die boodschap. Ja dit prachtige boek stemt tot nadenken. Het is zijn prijs ten volle waard en nog mooi uitgegeven ook; het leent zich om te lezen, te herlezen zonder dat het uit elkaar valt. En het bevat een katern met foto's. Wat wil je nog meer? Van harte aanbevelen!

Naar aanleiding van: M. den Dekker: ds Hans van der Werf 1926-1979, Architect van kerkenwerk. Een biografie. ISBN 978 94 90708 59 7; Uitgeverij Skandalon, 592 pagina's; € 44,50.

Expositie 'Sumba met hart en ziel'

Burret Olde

Tot 14 juni is in het PKN-dienstencentrum aan de Joseph Haydnlaan een tentoonstelling te zien over het 'zendingsgebied' Sumba in Indonesië. De expositie 'Sumba met hart en ziel' is samengesteld door de werkgroep 'Sumba toen en nu' (www.sumba-nederland.nl), onderdeel van Kerk in Actie: www.kerkinactie.nl.

Huidige projecten van Kerk in Actie en ICCO zijn op de ten-

toonstelling in Utrecht te zien. Ook zijn er beelden en voorwerpen die de voorzichtige ontwikkeling van duurzame energie op Sumba door Hivos tonen. Aan de expositie is vorige week een Sumba-ontmoetingsdag voorafgegaan. Deze was bedoeld om kennis te nemen van de geschiedenis van het werelddiaconaat en de zending.

Een delegatie van de Sumbanese Kerk was de afgelopen week op uitnodiging van Kerk in Actie in samenwerking met de de Evangelisch-Reformierte Kirche uit Bad Bentheim op bezoek in ons land. Ze bezochten onder meer

de kerken van Zaandijk, Texel en Hoozevee.

Effect

Doel van de expositie in het PKN-gebouw is enerzijds het zichtbaar maken wat zending en werelddiaconaat hebben opgeleverd. Anderzijds wil de werkgroep voor jongere generaties zichtbaar maken wat het effect is van honderd jaar zendings- en werelddiaconaatprojecten op Sumba, zoals het huidige ziekenhuis Lindimara in Pajeti of het landbouwproject in Lewa. Daarbij wordt bekendheid gegeven aan de mogelijkheid om deel te

* MBO-scholieren timmeren een huis voor Sumba in elkaar.

nemen aan een (jongeren)reis naar Sumba.

De expositie is bedoeld voor belangstellenden in het algemeen, studenten (bijvoorbeeld in de antropologie), leden van kerkgenootschappen en in het bijzonder leden van de Indonesische kerken in Nederland (Perki, GKIN), ex-zendings- en werelddiaconaatwerkers, werknemers van ICCO, Kerk in Actie, Hivos en Cordaid en in Nederland wonende Indonesiërs.

Werkgroep Sumba toen en nu

Vanaf 1886 zijn ruim negentig Nederlandse zendingswerkers uitgezonden naar het Indonesische eiland Sumba. Ze hebben de talen van het eiland geleerd, er kerken gesticht en scholen en ziekenhuizen opgericht. Het zendingswerk dat uitging van de Gereformeerde Kerken in Nederland (nu PKN) heeft geresulteerd in het ontstaan en de verzelfstandiging van de GKS: de Gereja Kristen Sumba, een kerk die tot in de verste hoeken van het eiland is doorgedrongen en een belangrijke en positieve rol speelt op Sumba.

Na de Tweede Wereldoorlog kwam er in toenemende mate aandacht voor de agrarische en sociaaleconomische ontwikkelingen op Sumba. Nog steeds zijn er allerlei contacten tussen Sumba en Nederland, niet alleen op kerkelijk, maar ook op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Het feit dat er op dit moment ook nieuwe initiatieven ontloopt worden, onder andere via Kerk in Actie en Hivos, laat zien dat de band blijvend is. De werkgroep 'Sumba toen en nu' wil daaraan dienstbaar zijn.

De werkgroep bestaat uit mensen die zich betrokken voelen bij Sumba. Sommigen zijn destijds zelf uitgezonden, hebben er gewoond, of zijn erbij betrokken langs familielijnen of vanwege projecten uit het verleden of het heden. De werkgroep is onafhankelijk, maar werkt nauw samen met de Protestantse Kerk in Nederland, met de Gereja Kristen Sumba, en met andere organisaties die zich met Sumba bezig houden.

Omdat de kennis over de zendingsperiode van ruim 125 jaar en allerlei documenten en voorwerpen verloren dreigen te raken, wil deze werkgroep allereerst de aandacht vestigen op dit erfgoed. Niet alleen uit belangstelling voor de ervaringen uit het verleden, maar ook om ervan te leren met het oog op toekomst. De werkgroep overweegt dan ook een museum starten in de voormalige pastorie in Pajeti en op die manier een aantal voorwerpen terug te geven aan Sumba. Het zendingserfgoed wil de werkgroep bewaren door een digitaal archief aan te leggen op www.sumba-nederland.nl.

Laatste woorden weggevallen

Van het artikel over de Utrechtse doopgeloofte, in de vorige Kerk in de Stad, waren de laatste drie woorden weggevallen. Volledigheidshalve hierbij de laatste alinea van het stuk nogmaals, nu volledig: Jaap van Vredendaal, germanist en Willem van der Meiden, theoloog, beiden uit Utrecht, zorgden in 2006 voor een boeiende vertaling in hedendaags Nederlands van de Heliand, uitgegeven bij SUN in Amsterdam. Sindsdien verschenen diverse vertalingen in dialecten die uit het Oudsaksisch of Oudnederlands stammen: het Twents (door Anne van der Meiden), het Achterhoeks, het Gronings en het Münsterlands.

(persbericht)

iPAD-APP WERELDPREMIER IN MUSEUM CATHARIJNECONVENT

Kijken door de ogen van Rembrandtlerling Govert Flinck

Het werkproces van een beroemd schilder uit de Gouden Eeuw van zo dichtbij volgen dat het lijkt alsof je naast hem staat. Een applicatie voor de iPad maakt dit nu voor museumbezoekers mogelijk. Rembrandts leerling Govert Flinck (1615-1660) beleeft deze primeur in Museum Catharijneconvent met zijn vroegst gesigneerde werk 'Isaäk zegent Jacob'.

Speciale Augmented Reality Software legt onderliggende verf-lagen bloot en voegt wetenschappelijke informatie toe aan het echte schilderij. Door de iPad op Flincks schilderij te richten, kan het publiek als het ware door de verf heen kijken en het maakproces van het kunstwerk stap voor stap volgen. Vanaf vandaag kunnen bezoekers Flincks schildertechniek in het museum zelf onderzoeken en virtueel deelgenoot

worden van zijn creatieve proces van honderden jaren geleden.

In de jaren dertig van de zeventiende eeuw wordt Govert Flinck aangenomen als leerling in het atelier van Rembrandt. Waarschijnlijk schildert Flinck zijn 'Isaäk zegent Jacob' kort na zijn komst in het atelier bij de grote meester, rond 1633-1634. De manier waarop Flinck zijn gezichten, lichamen en stoffen heeft geschilderd, is met het blote oog te zien. Andere technische details van zijn werkwijze zijn evenwel verborgen onder het verfoppervlak.

Een kijkje onder de verf

Een in opdracht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) ontwikkelde applicatie voor de iPad heeft in Museum Catharijneconvent een primeur van wereldniveau. De nieuwste AR-technieken zijn ingezet om de bezoekers door de verf

heen te laten kijken en verborgen technische informatie zichtbaar te maken. De applicatie is te zien op iPads die in het museum zijn opgesteld en die het publiek voor het echte schilderij kan houden. Dan ziet men de resultaten van verschillende analytische onderzoeksmethoden die stap voor stap vertellen hoe Flincks schilderij tot stand is gekomen. Bij het doorlopen van de AR-applicaties krijgt het publiek opzienbarende informatie over het opspannen van het doek, de grondlaag, de schets en de talrijke veranderingen in de compositie. Ook de gebruikte pigmenten en de manier waarop de kunstenaar zijn penseel hanteerde en hiermee de meest prachtige stofuitdrukkingen wist te suggereren komen uitgebreid aan bod.

Gerennommeerd onderzoek Voor het onderzoeksproject 'Materiaalgebruik en schilder-

techniek van Rembrandts leerlingen' verbleef het schilderij 'Isaäk zegent Jacob' van Flinck uit de collectie van het Museum Catharijneconvent vanaf 2010 twee jaar in het Ateliergebouw in Amsterdam. Hier werkt de onderzoeksafdeling van de RCE samen met het Rijksmuseum en de restauratieopleiding van de Universiteit van Amsterdam. Het project, onder leiding van dr. Margriet van Eikema Hommes, onderzocht ook andere vroege werken van Govert Flinck op materiaaltechnische en kunsthistorische aspecten. De applicatie is ontwikkeld in opdracht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed door Wim van Eck van het Augmented Reality Lab (AR Lab) van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag, met kennispartners Technische Universiteit Delft en Universiteit Leiden.

Vocaal Kabaal, ook in de kerken!

Op zondag 2 juni is de Culturele Zondag 'Vocaal Kabaal' in Utrecht. De menselijke stem staat centraal. Het is een dag voor meezingliefhebbers, maar ook voor luisterende oren en stille swingers. Of je nu van gospel, pop, rap, smartlap, soul of jazz houdt: bij Vocaal Kabaal vind je iets waar je (hart) van gaat zingen. Op diverse buitenlocaties klinkt zang en muziek, ook een aantal binnenstadskerken doet mee. In de Domkerk klinken Sacred Songs, in de Geertekerk de maandelijkse Bachcantate, in de Janskerk is Gregoriaanse zang, in de Nicolaïkerk klinken dubbelkoren van Mendelssohn en Schütz, kinderstemmen en is er een Evensong, in de Willibrordkerk is er een requiem en samen-zang. In het volgende nummer van Kerk in de Stad komt meer informatie. Het programma staat ook op de site www.culturelezondagen.nl

Sacred Songs in Domkerk

Sacred Songs, één van de succesvolle producties van festival Culturele Karavaan, staat op zondagmiddag 2 juni om drie uur in de Domkerk. Sacred Songs brengt de mooiste stemmen uit verschillende religies samen. Deelnemende koren en vocalisten presenteren repertoire rond het thema 'Licht'. Geniet van indringende Koptische zang van Sally Fayeze Hanna, prachtige joodse liederen van Rénanim, aanstekelijke anasheed (islamitische gospel) van Tarranime en soulvolle gospel van Loud & Proud. Geerten Liefing begeleidt op het imposante Domkerorgel. Stemkunstenares Monica Akihary verbindt dit alles met schitterende zangimprovisaties. Zij is thuis in muziekstijlen van over de hele wereld en vormt samen met gitarist/componist Niels Brouwer duo Boi Akih.

Sacred Songs wordt georganiseerd door stichting Culture Connection. Met dank aan en samen met Fonds Cultuurparticipatie, Vrede van Utrecht 2013 en Culturele Zondagen. www.culturelekaravaan.nl

Lentetrip Oudersoo Marcuskkerk

23 mei gaat de Oudersoo Marcuskkerk op reis. Cor en Geertje van Rijswijk hebben een interessant programma in elkaar gezet. De lentetrip begint met koffie en thee in het Museum voor oude Ambachten en Speelgoed in Terschuur. Tijdens een rondje door het museum kunnen de senioren heerlijk over de dingen uit hun jeugd praten. Daarna is er lunch, bij het museum. Het middagprogramma bevat een bezoek aan kasteel Staverden in Ermelo. Er is een tuin met pauwen en een bezoekerscentrum. Ook is er gelegenheid om in de omgeving rond te kijken. De kosten van dit uitstapje bedragen veertig euro. Ook niet-soosleden kunnen zich inschrijven; het gaat op volgorde van aanmelding. Op 30 mei komt de Oudersoo voor de laatste keer in dit seizoen bij elkaar. Zie verder het wijknieuws.

Pinksteren: feest van het evangelie

Pinkstercollecte

Frans Rozemond
bureausecretaris DMO

Pinksteren is het feest van de Geest en geldt vanouds als het geboortefeest van de kerk. Dankzij de Heilige Geest kan iedereen het evangelie in zijn of haar eigen taal verstaan. En de Geest spoort mensen aan om mensen over het goede nieuws te vertellen. Dat betekent dat we ook in Utrecht op 19 mei collecteren voor het zendingswerk van Kerk in Actie. Een van de projecten waaraan de opbrengt wordt besteed is het centrum voor relaties tussen christenen en moslims in Nairobi (Kenia).

Respect in Kenia

Het evangelie spoort aan tot geloof en daarbij hoort respect voor anders-gelovigen. Een opdracht in Nederland, maar evengoed in Afrika. Christenen en moslims leven in Afrika vaak langs elkaar heen. Ze kennen elkaar niet. Willem Jansen, uitgezonden medewerker van Kerk in Actie in Kenia, probeert via activiteiten

moslims en christenen dichter bij elkaar te brengen. Willem Jansen geeft onder andere islamologie aan de St. Pauls University.

Maar hij laat ook zijn studenten in de praktijk kennis maken met anders-gelovigen. Midden in de hoofdstad Nairobi ligt de veelkleurige wijk Eastleigh. Hier is het Centre for Christian-Muslim Relations Eastleigh (CCMRE) gevestigd. Vanuit dit centrum organiseert Willem cursussen en discussieavonden over islam en christendom. Het doel is dat de bewoners van de wijk elkaar leren kennen en respecteren. Vanuit het CCMRE stuurt hij zijn studenten op pad om het multiculturele Eastleigh te verkennen. In tweetallen, een moslim en een christen gaan studenten de straat op om te 'mappen' (Mapping-project). Dat wil zeggen: ze interviewen de inwoners van de wijk, observeren het leven en brengen de vele religieuze plaatsen in kaart. Een leerzame ervaring, voor zowel de bewoners als de studenten. Uit de Pinkstercollecte worden uiteraard meer projecten betaald. Meer weten? Kijk op www.kerkinactie.nl > Wat doen we?

Zaterdag 25 mei bent u welkom op het Kerk in Actie Pinksterfeest. Vier de veelkleurigheid en verbondenheid van christenen wereldwijd mee met tal van geloofsgenoten! Kom luisteren naar inspirerende verhalen van christenen, die over de hele wereld wonen en werken. Deel uw geloof met elkaar. Geniet van muziek, zang en een heerlijke lunch. Samen vormen we een wereldwijde en veelkleurige kerk.

Dat is een Pinksterfeest waard! Iedereen met interesse in de wereldwijde kerk en het werk van Kerk in Actie. Plaats en tijd: Dorpscentrum De Glindster, Rudolphlaan 2, De Glind (bij Barneveld) (ophaal-service als u met OV komt), van 10.00 tot 16.00 uur. Toegangsprijs: vijftien euro (jonger dan 25 jaar: tien euro) Informatie en aanmelden: www.kerkinactie.nl/pinksterfeest.

Gebied bij Pinksteren

Wanneer het me niet meer kan schelen,
wanneer het genoeg is geweest,
wanneer alles lijkt tegen te gaan,
wanneer ik me terugplooi op mezelf,
wanneer ik beschaamd ben over mezelf,
kom dan, heilige Geest.

Wanneer ik bergen wil verzetten,
wanneer ik goed wil zijn voor iedereen,
wanneer ik vrede wil brengen onder de mensen,
wanneer ik vergeving wil vragen en schenken,
kom dan, heilige Geest.

Wanneer ik wil bidden en de stilte niet vind,
wil troosten en de woorden niet ken,
wil helpen en niet weet hoe,
wanneer ik wil geloven, hopen en beminnen,
kom dan, heilige Geest.

Choral Evensong op 26 mei door Nederlandse Engelsen

Jaap Boeschoten

De Choral Evensong in Nederland wint aan populariteit en voor sommigen zijn de muzikale vieringen naar Engels model een vervanging van de traditionele kerkdienst. Dit was een van de conclusies die Hanna Rijken, musicus en theoloog en sinds 1 mei promovendus, trok na een peiling bij de bezoekers van onder anderen de Evensongs van de Schola Davidica in de Janskerk. Ze heeft ook een aantal keren zelf meezongen om te ervaren hoe het was om deel te zijn van het koor. Nu werkt ze aan een dissertatieonderzoek over de Engelse Choral Evensongs in Nederland.

Mensen komen, zo blijkt, voor de muziek op hoog niveau, waarin ze ook af en toe zelf kunnen meedoen, maar ook de ritualiteit speelt een belangrijke rol: mensen mogen zelf betekenis toe-kennen aan teksten en muziek: er wordt niet gepreekt, hoogstens wat muzische lijnen aangegeven. Zowel traditie als vernieuwing is van belang en ook een intense beleving is een belangrijk aantrekkingspunt.

Die beleving, de traditie, de traditionele en moderne muziek van hoog niveau staan al dertig jaar centraal bij de Schola Davidica. En in de Choral Evensong van 26 mei komen de echt Engelse traditie en de Nederlandse modernere Anglicaanse muziek bij elkaar: De Schola Davidica zingt het Magnificat en het Nunc dimittis van Charles Villiers Stanford, de Ierse componist die eind

negentiende eeuw de Engelse koormuziek weer op de kaart zette en beroemdheden als Ralph Vaughan Williams en Gustav Holst heeft opgeleid. En ook de anthem, 'Justorum animae' is van zijn hand, een wonderschoon a capella koorwerk op een tekst uit het boek Wijsheid. Daarnaast zingt het koor op deze

laatste zondag van de maand werken van hedendaagse Nederlanders die door de Engelse kerkmuzikale traditie zijn geïnspireerd. Daniël Rouwkema wordt dan ook wel eens een 'Nederlandse componist van Engelse kerkmuziek' genoemd en voelt zich 'aan de verkeerde kant van de Noordzee geboren'. Van hem zingt de

* Schola Davidica (foto Hans Nijman).

Schola als koorgebed 'Thy Way', dat, heel bijzonder, daarna door de gemeente kan worden meezongen als intochtshymne. Daarnaast zingt het koor een chantzetting van psalm 119. Uit deze werken blijkt duidelijk dat Rouwkema in staat is als Nederlander het echt Engelse gevoel op te roepen met prachtige melodische lijnen en heldere akkoorden. Een tweede psalmzetting is geschreven door Christiaan Winter, de cantor/organist van de Oude Kerk en dirigent van de Sweelinckcantorij te Amsterdam. Hij heeft onlangs een boek met alle psalmen uit de Nieuwe Bijbelvertaling uitgegeven op muziek gezet in de kloostertraditie en op anglicaanse chants. Een van die chants kunt u in de evensong horen bij psalm 63. Met de gezongen gebeden van Humphrey Clucas en als slotlied het oer-Engelse 'O for a closer walk with God' wordt dit weer een echt Engelse Choral Evensong door Nederlanders en Engelsen samen.

Kom ook en laat u raken door de inmiddels vaste rituelen van de Schola Davidica, de vrijheid in beleving, maar vooral door de hemelse muziek, zowel traditioneel als nieuw.

Wees dus welkom op zondag 26 mei om 17.00 uur in de Janskerk. Het koor staat onder leiding van Lisette Bernt, het orgel wordt bespeeld door Jan Hage. Toegang is gratis en bij de uitgang is een collecte. De deuren gaan open om 16.30 uur. Van harte welkom!

400 jaar Evangelisch-Lutherse Gemeente in Utrecht

Met Pinksteren viert de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht dat ze al vierhonderd jaar bestaat. We pakken groots uit in de met bloemstukken versierde kerk; het Amsterdam Brass Quintet speelt en het Vocaal Theologen Ensemble zingt, evenals onze cantorij.

De koperblazers spelen na de dienst op de Hamburgerbrug zeventiende-eeuwse dansmuziek. Dus hebt u tijd na de kerkdienst in uw eigen kerk: rond 12.30 uur is er een vrolijk en uitnodigend blazersconcertje!

We lunchen met elkaar in de Abraham Dolehof.

Dan volgt de theatervoorstelling van theoloog en theatermaker Kees van der Zwaard: 'Hier sta ik – vechten en dansen met Maarten Luther'.

We besluiten met een taartbuffet.

In verband met de enigszins beperkte ruimte in de kerk is de toneelvoorstelling op eerste pinksterdag voor gemeente en genodigden. De theatervoorstelling wordt nog een keer opgevoerd, voor kerk en stad, op 21 mei. Daarvoor bent u van harte uitgenodigd! Zie de uitnodiging onderaan deze pagina.

* Lutheranen weten al vele eeuwen de weg naar de Hamburgerstraat te vinden, zoals ook deze jonge mensen...

Lang voor het officiële stichtingsjaar 1613 woon-den er al Lutheranen in Utrecht. Het waren vluchtelingen uit Antwerpen. Zij vroegen in 1589 om erkenning bij de stedelijke overheid, maar kregen nul op rekest. Dat verhin- derde niet, dat er toch een lutherse gemeenschap in Utrecht ontstond.

In 1608 kon de gemeente een eigen predikante benoemen. Deze bleef maar kort, omdat de benodigde financiële middelen ontbraken. Maar de gemeenschap groeide met voornamelijk Duitse immigranten en daarmee ook de financiële draagkracht. Zo kon men in 1613 Hibbus Magnus als predikant aanstellen. Hij begint met het bijhouden van een notulenboek en had twee ouderlingen naast zich. Daarmee was het eerste kerkbestuur een feit en daarom geldt 1613 als het stichtingsjaar van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht.

Het huis aan de Lijnmarkt
Als eerste kerkgebouw fun-

geerde het woonhuis dat één van de vooraanstaande leden van de gemeente hiertoe had gekocht. Het lag in een smal steegje dat op de Lijnmarkt uitkwam, achter het huis van Jan Florisz, genaamd de Oliphant' zoals in het originele koopcontract te lezen staat. Dit huis op de Lijnmarkt bestaat nog steeds. Achter de linker voordeur, die smaller is dan de rechter, bevindt zich nog steeds het steegje. Het was zo dat de Lutheranen onopgemerkt naar hun 'kerk' toe moesten zien te komen. De gemeente had nog geen bestaansrecht, maar kwam dus wel voor godsdienst oefeningen bij elkaar. Het duurde niet lang of dit huis, waar ook de predikant in woonde, werd te klein.

Het pand aan de Strosteeg
In 1624 lukt het dan eindelijk, na de nodige tegenwerking van het

stadsbestuur, om een grotere ruimte te betrekken, een kleine vijftig meter verderop, in een pand aan de Strosteeg. In deze schuilkerk maakte de gemeente een onstuimige groei door, onder andere door de komst van Duitse kooplieden. De kerk kon in 1638 uitgebreid worden; er kwam een orgel en een jaar later werd er een tweede predikant aangesteld. Midden zeventiende eeuw telde de gemeente zo'n 2.500 zielen. Daarna bleef het ledenaantal lange tijd gelijk. Er kwamen minder arbeidsmigranten binnen omdat het economische slechter ging in de Republiek. Voor mensen die zich hier vestigden was het ook een nadeel dat het voor lutheranen verboden was overheidsfuncties te bekleden.

De kerk aan de Hamburgerstraat

Na ruim een eeuw was de schuilkerk aan de Strosteeg bouwvalig geworden. Het stadsbestuur nam ondertussen een toleranter houding aan en schonk de Lutheranen de middeleeuwse kapel van het Abraham Doleklooster. In 1745 kon een nieuw

kerkgebouw in gebruik worden genomen, aan wat nu de Hamburgerstraat heet. De kapel werd naar de straatkant toe uitgebreid en een mooie voorname gevel gaf aan dat het hier om een bijzonder gebouw ging. Dat achter die grote deuren een kerk schuil ging, was van buitenaf niet te zien.

De Lutheranen werden gedoogd, maar genoten nog niet dezelfde rechten als de calvinistische staatskerk: een klok luiden zat er voor de Lutheranen niet in. Desalniettemin wist de gemeente de weg naar de Hamburgerstraat te vinden en vindt ze die tot op heden!

Het wapenschild van Koning Christiaan VI

Toen in 1745 de kerk aan de Hamburgerstraat werd verbouwd tot lutherse kerk was daar veel geld voor nodig. De Utrechtse lutheranen bezochten daarom hun geloofsgenoten in Duitsland en Scandinavië om een bijdrage te vragen. Christiaan VI, koning van Denemarken en Noorwegen, gaf toestemming om in zijn rijk te collecteren. Er werd circa 35.000 gulden verzameld, zo'n tien procent van de bouwsom! Als dank aan de milde gevers werd het wapenschild van de koning boven de kansel bevestigd. Later verhuisde het bord naar de achtergalerij.

IEDEREEN UITGENODIGD

U bent van harte uitgenodigd om de theatervoorstelling 'Hier sta ik – vechten en dansen met Maarten Luther' te komen zien op dinsdagavond 21 mei in ons kerkgebouw aan de Hamburgerstraat 9. Aanvang 20.00 uur. Dit is ons cadeau aan de stad, dus de entree is gratis. Na afloop toasten we op u en ons: nog vele jaren!

Hier sta ik - dansen en vechten met Maarten Luther

Het theaterstuk van Kees van der Zwaard over Luther en de hoofdaccanten van zijn geloof en theologie neergezet in 2013, is getiteld: 'Hier sta ik' met als ondertitel 'vechten en dansen met Maarten Luther'. Deze ondertitel heeft de theatermaker ontleend aan een preek van Luther over de storm op het meer (Matteüs 8: 23-27), gehouden op 30 januari 1530. Een citaat uit deze preek: *Als iemand in een oorlogstoestand verkeert, is het vanzelfsprekend dat hij niet vrolijk en blij is. Dansen en vechten zijn twee verschillende dingen. Als men danst is er geen zweem van droefheid; maar als men vecht, dan is er vrees en spant met zich in tot het uiterste, dan zijn er om zo te zeggen krachtige winden en toch is de strijder daarom nog niet dood en verloren.*

Gedeelte van een preek uit: Lutherprediking, drs K. Exalto, 1968 Kok Kampen. Een uitgebreidere samenvatting van deze preek staat in de linkerkolom op pagina 10.

Klok met familiewapen in de kerk

Jan Volkers uit Amsterdam schonk deze klok en zijn wapen is boven de wijzerplaat aangebracht. De klok hing in de voormalige schuilkerk in de Strosteeg. De Utrechtse klokkenmaker Isaak Lachez maakte in 1724 het uurwerk en het kreeg een plaatsje in de huidige kerk in de Hamburgerstraat. (foto Ingrid den Daas).

Burg of burcht: verschillende gedaantes van het 'Lutherlied'

De jubilerende lutherse kerk herbergt een kleine hymnologische schat: alle liedbundels die sinds het einde van de zeventiende eeuw in gebruik zijn geweest, zijn nog - in goede staat - aanwezig. De eerste bundels bevatten hoofdzakelijk uit het Duits vertaalde liederen van onder anderen Luther; vanaf de negentiende eeuw werd

de Nederlandse inbreng groter.

Van de tientallen liederen die Luther schreef, is 'Ein feste Burg' zonder twijfel het bekendst. Het is een zogenaamd psalmlied, gebaseerd op psalm 46. Het lied komt voor in alle bundels, op één na: die uit 1826. 'Ein feste Burg' of 'Een vaste burcht' is niet alleen beroemd, maar ook berucht. Dat laatste vanwege de melodie. Toen veertig jaar geleden de oor-

spronkelijke melodie werd opgenomen in het Liedboek voor de Kerken (in plaats van de bekende, plechtige variant) klonken er vele proteststemmen. Een speurtocht door de oude de oude lutherse liedbundels leert echter dat er niet één, maar vele melodische en tekstuele varianten in omloop zijn geweest. Laten we enkele voorbeelden bekijken. Allereerst het Duitse origineel, de spelling is gemoderniseerd:

*Ein feste Burg ist unser Gott
ein gute Wehr und Waffen.
Er hilft uns frei aus aller Not
die uns jetzt hat betroffen.
Der alt böse Feind,
mit Ernst er es meint.
Groß Macht und viel List
Sein grausam Rüstung ist.
Auf Erd ist nicht seins Gleichen.*

Het is onvoorstelbaar dat deze vertaling de plaats van die van Van Haecht heeft ingenomen. Het wemelt van de germanismen zoals 'geweer' (in de betekenis van afweer, bescherming), 'vrij', 'grauwzaam' en het feit dat alle zelfstandige naamwoorden met een hoofdletter beginnen. De vreemdste vondst is nog wel het werkwoord 'betrapen'. Inderdaad: het rijmt op Wapen.

Willem van Haecht (Antwerpen, 1579) vertaalde de eerste regels als volgt:

*God is voor ons een sterkt' en slot
een toevlucht in ellenden.
Wij vrezen niet in 't hachlijkst lot,
God zal ons onheil wenden.*

Eerherstel

In 1778 vond eerherstel plaats voor Van Haecht: zijn vertaling werd opgenomen als psalm 46. Nieuwe vertalingen volgden, waarbij de keuze voor 'burg' of 'burcht' in de eerste regel het meest in het oog springt.

Zoals ik al zei trekken ook de melodische variaties de aandacht. De ene melodie begint met drie gelijke, even lange noten, de andere met een halve noot gevolgd door twee kwartnoten. In sommige varianten komen achtste noten voor om de sprongen tussen twee noten op te vullen, in andere ontbreken deze, en zo kan ik nog even doorgaan. Met enige overdrijving kan gezegd worden dat iedere generatie een 'nieuwe' melodie van 'Ein feste Burg' moest aanleren. Het Evangelisch-Lutherse Gezangboek uit 1955 is het eerste sinds eeuwen dat de oorspronkelijke melodie weer opneemt, samen met twee latere varianten.

Sindsdien zingt de Lutherse Gemeente te Utrecht de in oude luister herstelde melodie weer uit volle borst.

Het glas-in-lood raam met de Lutherroos

Dina Bouman-Noordermeer

De gekleurde ramen werden tussen 1905 en 1915 door leden van de kerkenraad geschonken en door de firma Van Renen gemaakt.

Luther schrijft zelf over de betekenis van deze roos: "Het binnenste is een kruis, geheel in zwart; het staat in een hart, dat zijn natuurlijke kleur heeft - om mijzelf steeds in herinnering te brengen dat het geloof in de gekruisigde ons zalig maakt. Want wie van harte gelooft, wordt gerechtvaardigd.

Al is het een zwart kruis, dat doet afsterven en pijn moet doen, toch laat 't dat hart zijn kleur behouden, het verderft de natuur niet dat is, het maakt ons niet dood, maar behoudt ons ten leven. De rechtvaardige leeft immers door zijn geloof, maar alleen door zijn geloof in de gekruisigde. Zulk een hart nu, moet midden in een witte roos staan om aan te duiden dat het geloof vreugde, troost en vrede geeft en ons zonder meer in een witte vreugdevolle roos zet. Dit is een andere vreugde en vrede dan de wereld geeft, daarom moet de roos ook wit en niet rood zijn, want wit is de kleur van de geesten en van alle engelen. Zo'n roos staat in een hemelsblauw veld om duidelijk te maken dat we in de geest en in het geloof reeds nu deel heb-

De foto is van Geert Procee.

ben aan de komende hemelse vreugde: we zijn er reeds in, levende in de hoop, al is het nog niet openbaar. En om dat blauwe veld een gouden ring, waarmee gezegd wordt dat die zaligheid in de hemel eeuwig duurt en geen einde heeft en zoveel kostelijker is dan alle aardse vreugde en genot, als het goud schoner en kostbaarder is dan alle andere metalen."

(Maarten Luther 1530, in een brief aan Justus Jonas)

We zijn een gemeente met zo'n 550 doop- en belijden- leden. 's Zondags komen dertig tot zestig mensen naar de kerk; op de hoog-tijdagen tachtig. De gemeente beslaat alle dorpen rondom Utrecht, zoals De Bilt/Bilthoven, Nieuwegein, IJsselstein, Houten en Maarssen tot aan Vijk bij Duurstede toe. Maar onze gemeenteleden komen nog wel van verder vandaan: Duitsland, Polen, Finland, Zuid-Afrika, Suriname.

De laatste jaren is er sprake van een hernieuwde bezieling en betrokkenheid en is er een verjonging gaande. Er wordt getrouwd en gedoopt.

Het hart van alles is de eredienst. Alles komt samen in Woord en Sacrament, in gebed en lied. We zingen klassieke lutherse liederen, we zingen ook Oosterhuis. De liturgie wordt zorgvuldig vormgegeven. We vieren volgens de klassieke oecumenische liturgie. Altijd is er een bepaalde lichtheid van toon en mildheid en beaming van het aardse bestaan: hier zijn wij mens voor Gods aangezicht.

Sfeer

Zo is de eredienst het centrum van het gemeentelven. Er is een kleine kinderkerk; we hebben

een jeugdkerk kunnen starten. De sfeer onderling is hartelijk en laat ruimte. We vieren de eredienst, maar vieren ook nog meer, zoals één keer per jaar het gemeentefeest rond Hervormingsdag, waarbij de kerkzaal voor de lunch wordt omgetoverd in een grand café; het gezamenlijke paasontbijt; de lieve lange dag uit met de ouderencontactgroep of erop uit met de kinderkerk om het seizoen af te sluiten.

De grenzen van de gemeente zijn gelukkig vloeiend. Wat betreft de Ouderencontactgroep is het een 'zwaan kleef aan'. De jaarlijkse cursus 'Spiritualiteit opdiepen uit Poëzie' is niet Bijbels georiënteerd, maar inspirerend voor wie zoeken naar bewustwording en betekenis. De theologisch-filosofische kring, opgezet samen met de Dom, is voor wie intellectueel met geloof en ethiek bezig willen zijn. Zo gaan we voort, op hoop van zegen.

VIERHONDERD JAAR NA PINKSTEREN 1613

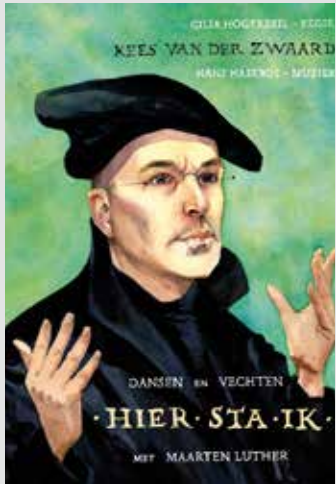
Hoe ziet de lutherse gemeente er anno Domini 2013 uit?

* Zo vieren we het avondmaal, in een kring (foto Ramon Mosterd).

Maarten Luther over dansen en vechten

Op pagina 8 staat een uitnodiging voor alle inwoners van Utrecht om naar het theaterstuk van Kees van der Zwaard te komen kijken en luisteren, ter gelegenheid van het vierhonderdjarig bestaan van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht. De titel van dit theaterstuk, 'Hier sta ik - 'dansen en vechten met Maarten Luther' heeft Van der Zwaard ontleend aan een preek van Luther over de storm op het meer. Hierbij een uitgebreider citaat uit die preek:

"Ieder die zich in het geloof wil oefenen lette erop, dat het geloof twee verschillende tijden heeft. Ten eerste: er is een tijd dat het het geloof goed gaat, het ligt dan bóven in de strijd. Als het overwonnen heeft dan vreest het niets en niemand. Maar er is, ten tweede, ook een tijd van strijd en dan lijkt het geloof op ongelooft en vertwijfeling. Dan moet u leren dat u geen geloof hebt van uzelf. U zegt dan: Ik kán niet geloven! En toch moet u dat niet zeggen. Zeg liever: hoewel zwak, toch geloof ik! Ik verkeer alleen in een andere periode van het geloof. In de ene periode, wanneer er rust en zekerheid is, moet u God danken en verder er een goed gebruik van maken. In de andere moet u zeggen: Zeker, ik voel dat mijn geloof lijkt op vertwijfeling en naar het zich laat aanzien bijna ondergaat. Desondanks, het doet nog wat zijn werk is, namelijk strijden tegen alle onheil. Als iemand in een oorlogstoestand verkeert, is het vanzelfsprekend dat hij niet vrolijk en blij is. Dansen en vechten zijn twee verschillende zaken. Als men danst is er geen zweem van droefheid; maar als men vecht, dan is er vrees en spant met zich in tot het uiterste, dan zijn er om zo te zeggen krachtige winden en toch is de strijder daarom nog niet dood en verloren. Laat dus niemand vertwijfelen als hij voelt dat zijn geloof zwak is (...). Het moet dan hulp zoeken bij het Woord. U staat pas dan sterk als u uw geloof vasthecht aan het Woord: dat alleen is onze heiligheid en onze zegpraal."

Colofon

Bijdrages op deze drie jubileumpagina's van de lutherse kerk zijn van Dina Bouman-Noordermeer, kerkmusicus Sebastiaan 't Hart en ds Carrien van Opstal.

Festiviteiten rond vierhonderd jaar Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht

Het jubileum vieren we op twee dagen: dinsdagavond 14 mei en pinksterzondag 19 mei.

Dinsdagavond 14 mei was er muziek te horen. Het orgel dat zo'n belangrijke plaats inneemt in de eredienst, vormde het middelpunt van deze avond. Verder was er een luit, geïnspireerd op de naam van Luther en diens luitspel en zang door een kwartet. Uiteraard was er samenzang, ditmaal uit lutherse bundels door de eeuwen heen.

Er waren twee presentaties. Het

boek, geschreven ter gelegenheid van dit jubileum, werd gepresenteerd. Dit boeiende boek, van de hand van meerdere auteurs en onderzoekers, gaat over vroeger en nu, over het gemeente- en verenigingsleven, interviews met oudgedienden en jonge mensen, drie preken uit drie verschillende eeuwen, gehouden in onze kerk, worden gekenschetst en zo meer. Verder was er de presentatie van de 'Lutherse stadswandeling', ontworpen door onze kosten, Geert Procee, die zeer veel afweet van de geschiedenis van de lutherse gemeente. Een stuk luthers leven

in de binnenstad wordt zichtbaar. Ook hield de hoogleraar Lutherana van de Protestantse Theologische Universiteit, profes-

sor Markus Matthias, een korte inleiding over de betekenis van Luthers theologie in het huidige tijdsgewricht.

Een nieuw kunstwerk in de kerk: een blijvende herinnering

Wie de lutherse kerk aan de Hamburgerstraat binnenkomt, wordt meteen getroffen door het intieme karakter en de bekoorlijkheid van de ruimte. Die indruk ontstaat door de eerste blik op het doophek en de kansel in roomwit en goudkleur en de barokke vormen. Dan gaat je oog naar het orgel met de zwaan met gespreide vleugels en het trompe l'oeil aan weerszijden: een draperie van gordijnen. Kijk je naar de andere kant dan is er een sierlijke klok te bewonderen.

In de loop van de eeuwen zijn er schenkingen geweest om de kerk te verfraaien, zoals het medaillon boven de kansel met daarin 'Het Woord des Heren blijft tot in eeuwigheid' of de glas-in-loodramen achter de kansel in de stijl van de Art Deco. De gemeente bestaat vierhonderd jaar en dat is aan het interieur af te lezen. Inmiddels is het 2013 en ook nu wordt er nog steeds gezongen, gepreekt, gedoopt, Avondmaal gevierd, en gebeden in de lutherse kerk, in een maatschappij die niet te vergelijken is met die van die voorbije eeuwen.

Kunstwerk

Zo werd het idee geboren om ter gelegenheid van ons 400-jarig jubileum iets toe te voegen aan het kerkgebouw, dat uitdrukking geeft aan geloven in

deze tijd. Lidy Blaauw, gemeentelid en kunstenares, werd gevraagd een ontwerp te maken, geïnspireerd op Pinksteren, de hoogtijdag waarop wij het jubileum vieren. Zij heeft zich laten leiden door de begrippen: 'wind', 'vlammen', 'duif', 'van boven', 'beweging' en 'gemeenschap'. Het ontwerp bestaat uit een aantal zelfstandige, vrije elementen, die onderling van elkaar verschillen, maar toch samen één geheel in beweging vormen: de gemeente. Zo wordt gemeenschap en individualiteit tegelijk zichtbaar. Deze elementen in

de vorm van vlammen of vogels worden met een kleine afstand van de muur bevestigd. De kleur ervan is wit, iets witter dan de muur waartegen de 'vlammen-vlucht' wordt aangebracht.

Verrassend

Het kunstwerk zal dus niet meteen in het oog springen. Het zal verrassend zijn om het opeens te ontwaren, lichte schaduwen werpend op de wand. Daarmee is het een symbool van deze tijd: we zijn ons er veel bewuster van geworden dat geloof en kerk niet vanzelfsprekend zijn. Maar wie

* Het ontwerp van het nieuwe kunstwerk, gemaakt door Lidy Blaauw (foto H.Vos).

goed kijkt, kan nog altijd, ook in onze geseculariseerde wereld, God ontmoeten. De ogen van het geloof kijken anders en zien meer.

Wit is daarnaast een mengsel van alle kleuren, zoals met Pinksteren zeer verschillende mensen samenkwamen en ook nu onze gemeente een veelkleurig palet is.

De jubileumbundel: Luthers leven

Uit de inleiding: "De overtuiging, liefde en traditie van lutheranen hebben we vast willen leggen in de jubileumbundel Luthers Leven. De focus ligt daarbij op 'het menselijke': de lezer krijgt diverse kanten van het rijke lutherse leven gepresenteerd. De blik blijft niet tot het verleden beperkt, het boek staat ook stil bij dat leven in de 21ste eeuw.

Verschiedende aspecten van het lutherse leven worden in een aantal artikelen belicht die ieder verschillend van signatuur zijn. De bundel begint met een overzichtartikel, vier eeuwen geschiedenis in vogelvlucht. Verder leest u over de verschillende gebouwen waar lutheranen bijeenkwamen of over het rijke verenigingsleven in de twintigste eeuw. Over de lutherse kerkmuziek of over preken uit drie eeu-

wen. Over diaconessen, schoolmeesters en voorzangers.

In de bundel komen uitgebreid lutheranen zelf aan het woord: in vele interviews worden persoonlijke verhalen van lutheranen in heden en verleden verteld. Jong en oud komen aan het woord. Talrijke afbeeldingen van toen en nu verlevendigen het beeld van het lutherse leven. Al met al wordt de lezer een mooie

inkijk in de rijke historie van de gemeente en in het boeiende leven vandaag de dag geboden."

Luthers Leven. 400 jaar lutheranen in Utrecht, onder redactie van Christiane Karrer-Grube, Geert Procee, Ilse Raaijmakers. ISBN 978-90-76093-46-8. Het boek is te verkrijgen via Stichting Lutherse Uitgeverij en Boekhandel (slubden-haag@hetnet.nl); het kost 12,50 euro.

Ook twee gebouwen in Overvecht open tijdens Kerkennacht

De predikante van de Vrije Evangelische Gemeente Utrecht, Dineke Spee, laat in een reactie op het bericht over Zuilenaren die op de fiets naar de Kerkennacht gaan, weten dat die nacht ook in Overvecht twee gebouwen open zijn. Het betreft het gebouw van het Leger des Heils aan de Schooneggendreef en de kapel van de Vrije Evangelische Gemeente aan de Ivoordreef. "Op beide locaties wordt een mooi programma aangeboden", aldus Dineke, "met veel zang en muziek. Het omfietsen waard! Dus weet je van harte uitgenodigd om via Overvecht naar de binnenstad te rijden..."

Stadsvesper in de Domkerk

Ter gelegenheid van de viering van de Utrechtse Stadsdag, de dag dat Utrecht op 2 juni 891 jaar geleden haar stadsrechten kreeg, organiseert het Citypastoraat Domkerk een stadsvesper in de Domkerk. Een stadsvesper is een gesproken en gezongen avondgebed met bijzondere aandacht voor de stad Utrecht. De Stadsvesper op 2 juni begint om 19.00 uur. Voorgangers zijn ds Netty de Jong-Dorland en kerkelijk cultureel werker drs. Conny van Lier. De muziek wordt uitgevoerd door de Domorganist en de Domcantorij onder leiding van Remco de Graas.

U bent van harte welkom!

Ga jij deze zomer koken voor daklozen in Utrecht?

Het Smulhuis zoekt: Zomer-vrijwilligers

Heb je nog geen vakantieplannen en wil je de zomermaanden eens op een andere manier invullen? Dan is dit je kans! Je kunt deze zomer op een eenvoudige manier iets betekenen voor je stadsgenoten die het minder getroffen hebben, en je werkt in een leuk gezellig team. En jij helpt niet alleen ons door dit te doen, ook jij hebt er iets aan. Je kunt de ervaringen die je opdoet gebruiken op bijvoorbeeld je cv. Wie weet zit er nog wel meer in!

Het Smulhuis

Het Smulhuis is onderdeel van Stichting De Tussenvoorziening. Wij zijn er voor mensen die door sociaal-maatschappelijke of psychische omstandigheden in een kwetsbare (woon)situatie verkeren. Dankzij onze enthousiaste vrijwilligers kunnen wij de dak- en thuislozen van Utrecht zeven avonden per week, alle dagen van het jaar, een gezonde, gevarieerde en betaalbare maaltijd bieden. Bovendien creëren wij de mogelijkheid om gezellig samen te eten aan een gedekte tafel, met een toetje en kop koffie na. In de zomer eten we vaak in de grote tuin achter ons pand in de binnenstad, en soms wordt er een BBQ georganiseerd.

Wat houdt het werk in?

Wij zoeken vrijwilligers die in de periode tussen 15 juni en 15 september gedurende minimaal zes weken bereid zijn om minimaal één keer per week te komen werken. De keuze bestaat uit diensten die om 15:00, 16:00 of 17:00 uur beginnen. Alle diensten zijn rond 21:00-21:30 uur afgelopen.

Takenpakket

- Voorbereiding van de maaltijd, zoals snijwerk, groenten schoonmaken enz.
- Tafels dekken, koffie en thee zetten
- Helpen met opscheppen van het eten
- Mee-eten aan tafel
- Zorg dragen voor een gezellige en veilige sfeer
- Na afloop van de maaltijd helpen met afwas en keuken schoonmaken

Functie-eisen

- Zelfstandig kunnen werken
- Minimaal 20 jaar
- Stevig in je schoenen staan
- Goede beheersing van de Nederlandse taal
- Affiniteit met de doelgroep van dak- en thuislozen

Zijn jij en Het Smulhuis een match? Dan nodigen we je graag uit voor een kennismakingsgesprek. In mei/juni volgt een kort inwerkprogramma. Als dat met succes wordt afgerond en jij besluit ons team te willen versterken, kun je uitkijken naar een zomer vol uitdaging en bijzonder ervaringen.

Heeft bovenstaande je interesse gewekt en/of wil je meer informatie? Neem dan contact met Het Smulhuis, Jansveld 51,

Utrecht. Telefoon 030 23 00 921 of e-mail smulhuis@tussenvoorziening.nl

ONDERZOEK NAAR EFFECTEN PROJECT SCHOOL 'S COOL

ISKB: 'Investeer in mentoren!'

Peter van der Ros

"Door te investeren in jongeren in de brugklas, kan inhoudelijke en financiële winst worden behaald." Dit stelt Lineke Maat, directeur van de interkerkelijke stichting Kerken en Buitenlanders. De ISKB, initiator van het project "School 's cool", roept de lokale overheid op om te investeren in mentoraat voor Utrechtse brugklassers.

Maat: "Uit onderzoek blijkt dat mentoring van aandachtjongeren in de brugklas wérkt! Jongeren met een vrijwillige mentor blijven vaker op hetzelfde opleidingsniveau of stappen over naar een hoger niveau. School's cool is een investering waard, zodat we meer leerlingen laten profiteren van deze succesvolle aanpak." De ISKB voert in Utrecht sinds vijf jaar het project School's cool uit: een mentorproject voor preventieve ondersteuning van aandachtjongeren die van de basisschool naar het voortgezet onderwijs gaan. Leerlingen uit groep 8 die willen leren, maar daarvoor niet in de ideale omstandigheden leven, worden aan een vrijwillige mentor gekoppeld. Deze mentor komt wekelijks bij de pupil thuis en helpt bij huiswerk en studietoelagen. Dit project is gestart in Amsterdam en wordt nu in vijftien gemeenten uitgevoerd.

Gemeenteraad

De afgelopen jaren is door een gerenommeerd bureau onder-

zoek gedaan naar de effecten van het project School's cool in Utrecht. Onlangs zijn de resultaten van dat onderzoek aan de gemeenteraad aangeboden. Het onderzoek laat zien dat School's cool een effectieve steun in de rug is voor aandachtsl leerlingen. De meerderheid van de deelnemers aan School's cool blijft op hetzelfde onderwijsniveau waarop zij zijn begonnen (67 procent). Bijna zeventien procent volgt zelfs een hoger onderwijsniveau. Dit is aanmerkelijk beter dan bij aandachtsl leerlingen zonder mentoraat. Jongeren met een mentor presteren beter dan leeftijdsgenoten op het gebied van huiswerk maken en een zelfstandige werkhouding. Ook is bij de helft van de leerlingen die mentoraat volgen het contact met leeftijdsgenoten verbeterd. Meer dan tachtig procent van de leerlingen die gebruik heeft gemaakt van mentoraat vindt het een zinvolle ervaring. Driekwart van de mentoren vindt het mentoraat zinvol, vooral gericht op betere studietoelagen en de persoonlijke ontwikkeling van de leerling.

Op basis van deze resultaten roept de ISKB de gemeente Utrecht op om te investeren in mentoraat voor Utrechtse brugklassers. Lineke Maat: "Momentum wordt een kleine tien procent van de brugklassers die baat hebben bij een mentoraat bereikt. We willen graag met de gemeente een plan uitwerken om dit percentage aanzienlijk te verhogen de komende jaren."

* School's cool (archieffoto).

(advertenties)

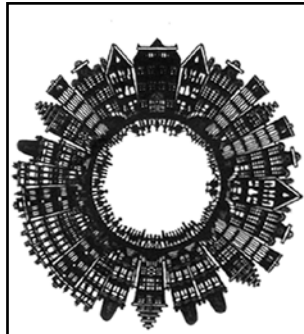

Prins
Schoonmaakdiensten

Betrouwbaar
Prettig
Professioneel

- Schoonmaakonderhoud
- Glazenwassen
- Gevelreiniging
- Vloeronderhoud
- Opleveringsschoonmaak
- Dieptereiniging

Schaverstraat 27 • 3534 AS Utrecht
030-2418810 • www.grindhuys.nl

Lauteslager
makelaars bv sinds 1850
Catharijnesingel 100
3511 GV Utrecht

NVM

fax 030-231 83 88
www.lauteslager.nl
makelaars@lauteslager.nl
030-231 51 86

'T HANDWERKHUIS

Folklore stoffen
Breimode
Borduren
Kant en band
Kaarten maken
Kleinvak artikelen

Voor al uw creativiteit

Broerswetering 5 GRATIS af te halen borduurecatalogus!!
3752 AL Spakenburg Tel: 033 - 298 24 37

Nieuwe Kerk

De Nieuwe Kerk is een erg actieve kerkgemeente. De afgelopen 10 jaar is de gemeente sterk gegroeid. Enthousiasme, bevoegenheid, een hart voor de stad en voor elkaar staan centraal. Veel van die activiteiten vinden plaats in het kerkgebouw, dat daardoor zeer intensief gebruikt wordt. Vanwege het vertrek van de huidige beheerder zijn wij per direct op zoek naar:

Een beheerder (m/v) voor 12 uur per week.

voor een periode van één jaar

Wat zijn uw kerntaken?

- het in gereedheid brengen van de kerk en ruimtes voor de activiteiten
- het zorgdragen voor de exploitatie en verhuur van het gebouw, de keuken en het buffet
- beheer en klein onderhoud van het gebouw

Wie zoeken wij?

Wij zoeken iemand die communicatief zeer sterk is, er plezier in heeft om met een jonge gemeente met studenten en jonge gezinnen de praktische organisatie een stap verder te helpen. Iemand die altijd vrolijk is, waar stress geen vat op heeft, overzicht heeft en van aanpakken weet.

Je bent met andere woorden:

- ondernemend
- gastvrij en mensgericht
- communicatief sterk

Je hebt minimaal een MBO werk- en denkniveau, bent technisch en hebt een diploma BHV of de bereidheid dit te halen. Flexibele werktijden schrikken je niet af. In Utrecht of directe omgeving wonen heeft onze voorkeur.

Je treedt in dienst bij de Protestantse Gemeente Utrecht en zult werkzaam zijn in de Nieuwe Kerk voor een periode van één jaar.

Je arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO van de Protestantse Kerk in Nederland, schaal 7.

Je schriftelijke sollicitatie met motivatie en CV kun je binnen 14 dagen richten aan de PGU, t.a.v. dhr. Uriël da Costa, Manager P&O, Eykmanlaan 433, 3571 JR, Utrecht. personeelszaken@protestant-utrecht.nl

Voor inhoudelijke informatie kun je contact opnemen met de kerkmeester van de Nieuwe Kerk, Maarten de Vries: kerkrentmeesters@nk-utrecht.nl of tel 06 1088362.

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

www.nk-utrecht.nl

‘Verhaal halen’ over vastlopen

Vanaf oktober vorig jaar tot mei dit jaar staan bij de Johannescentrum-gemeente eenmaal per maand verhalen centraal die eeuwen lang een grote invloed hebben gehad op kerk en samenleving. Verhalen gebruikt en misbruikt, verwerkt in kunst en literatuur, nooit ongevaarlijk, altijd prikkelend. Op 26 mei is het thema van Verhaal halen: ‘Beperkt houdbaar’. Het volk Israël is onderweg naar het land van zijn bestemming. Maar dat proces van op weg gaan grijpt diep in, niet in de laatste plaats in het leven van de gemeenschap zelf. Het volk Israël raakt innerlijk verdeeld over de vraag ‘hoe verder’. En wat zo hoopvol begon, komt tot stilstand. De beweging loopt vast in het zand van de woestijn. Elk idealisme en optimisme wordt de pas afgesne-

den. Zelfs Mozes ontkomt er niet aan: zijn leiderschap wordt betwist. Ook zijn gezag blijkt evenals het ideaal van een beloofd land beperkt houdbaar te zijn. De crisis is radicaal.

* Botticelli (1445-1510): de bestraffing van Korach, Dathan en Abiram.

Korach, Dathan en Abiram en 250 aanhangers kwamen tijdens de tocht door de woestijn in opstand tegen het leiderschap van Mozes en Aäron. God strafte alle oproerkraaiers door ze in de aarde te laten verzwelgen – zie de scheur in de bodem links op de voorgrond.

Het fresco toont drie scènes, telkens met Mozes op de voorgrond. Rechts houdt Joshua enkele opstandelingen tegen die klaar staan om Mozes te stenigen. In het midden wordt Aäron (met mijter) belaagd door lieden die hem zijn priesterschap betwisten. Links roept Mozes God op de rebellen te straffen.

(advertenties)

WOLTJES
bouwkundig advies- en tekenbureau

Evert Woltjes

Doornhoecklaan 37
3601 JT Maarssen

Tel/Fax: (0346) 566423
Mob.: 06-54910111

Steeds op de hoogte blijven van de nieuw verschenen boeken op het christelijk en kerkelijk erf?

www.boekentafels.nl

www.kinderdienst.nl
dé website voor leiding van kindernevendienst en kinderwoorddienst

KLASSIEKE ORGELS

Hoofdealer van Johannus, Eminent, Ahlborn, Sweelinck, enz.

Stolk Orgels

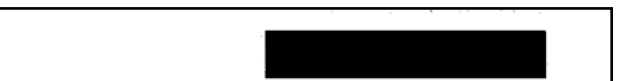
Tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Noord, Kapelstraat 1
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN KLASSIEK

Kerkbladen worden gespeld van voor tot achter. Daar kunt u van profiteren, want als u iets zoekt of heeft aan te bieden, dan kunt u op één van onze pagina's een advertentie plaatsen. Voor een bescheiden bedrag komt u in meer dan 4000 gezinnen, plm. 10.000 lezers.

advertenties@protestant-utrecht.nl

Te zien en te koop internationale topkollektie meubelen

Utrecht heeft nu de meubelzaak waar het al jaren recht op heeft.

Maar liefst 1000 m2 topklasse, zorgvuldig voor u geselecteerd.

Klaarenbeek

klaarenbeek

BURG. REIGERSTRAAT 14
TEL. 2513123

TAPIJT EN GORDIJNEN

MUSEUM het vrolijkste museum van Nederland

SPÉELKLOK

in de Buurkerk aan de Steenweg

Steenweg 6 te Utrecht - www.museumspeelklok.nl - T 030 231 27 89

eggersmann welcome to the kitchen

WEBDA DESIGN Rembrandtlaan 2a Balthoven. Tel.: 030-2280099 Internet: www.webadesign.nl

keukens/Sanitair/Tegels

ALNO

Citypastoraat Domkerk

Zondag 19 mei, eerste Pinksterdag gaat ds Netty de Jong-Dorland voor in de dienst van Schrift en Tafel. Om 15.30 uur is er een dienst van Straatpastoraat Utrecht. De dienst richt zich op dak-en thuislozen, maar iedereen is van harte welkom.

Ook zondag 26 mei gaat de eigen predikant voor. In deze dienst worden Louis Jarig Daniël (Lieuwe) Kole, zoon van Ytje van der Veen en Sander Kole en Femke (Suzanne Hermine) Groot Koerkamp, dochter van Minke Vos en René Groot Koerkamp gedoopt.

26 mei is er ook Kerk op Schoot. Dit is een initiatief van ouders die hun kind geregeld op zondag naar de crèche brengen. Een keer in de maand vullen ze de crêchetijd inhoudelijker in met een Bijbelverhaal, een gebed en een lied, in aanwezigheid van de ouders.

Naast de dienst van Schrift en Tafel op zondagochtend bent u ook hartelijk welkom bij het ochtendgebed op maandag om 7.00 uur en het dagelijks mid-daggebed om 12.30 uur en bij de vespers op zondag- en woensdagavond om 19.00 uur. En natuurlijk is er iedere zaterdag het concert van de Zaterdagmiddagmuziek om 15.30 uur.

Voor alle activiteiten en actuele informatie: zie www.domkerk.nl.

EUG Oekumenische Studentengemeente (Janskerk)

Op tweede pinksterdag 20 mei heeft de EUG haar gemeentedag met als thema 'Vrijheid die verbindt!' in Fort Blauwkapel. Het belooft een gevarieerde interactieve dag/avond te worden. Te beginnen met een korte viering en meditatieve wandeling. Na de American picknick is er keuze uit een vijftal workshops: passend bij Pinksteren een goddelijk geïnspireerde (!) Lectio Divina. Een luidruchtige (!) zang - en muziekworkshop op zelf mee te brengen instrumenten. Expressief schilderen. Theater drama. Voor de tieners speeddaten (?). Na een slotviering en maaltijd wordt de dag actief dansend of meer passief rond het kampvuur afgesloten.

Jacobikerker

Na de ochtenddiensten op zondag 26 mei en 16 juni zijn er weer themalunches in de Jacobikerker. Op de 26ste voor mensen

die in de politieke of juridische sector werken en op de 16de voor ondernemers en leidinggevend. Tijdens zo'n lunchbijeenkomst spreken we aan de hand van een inleiding en actuele casuïstiek over hoe je christen kunt zijn in je werkomgeving. De lunch is een uitstekende gelegenheid om andere gemeenteleden te ontmoeten die in dezelfde beroepsgroep werkzaam zijn en om vanuit je geloof en de Bijbel te reflecteren op je werk en opnieuw enthousiast te worden. Van harte welkom! De lunch duurt van circa 11.45 tot 13.15 uur.

Johannescentrum-gemeente (Overvecht)

Evenals de voorgaande jaren vieren we het Pinksterfeest op 19 mei samen met de Vrije Evangelische Gemeente en de Evangelische Broedergemeente. In deze viering komen drie tradities samen die hoewel van elkaar verschillend, afkomstig zijn uit een en dezelfde bron. Die eenheid en verscheidenheid komt ook in de verbeelding van het pinksterwonder tot uiting: daarin wordt elk van de apostelen afgebeeld met een eigen vlam maar samen stralen ze toch op de een of andere manier met respect voor ieders eigenheid iets van een eenheid uit. Dat willen wij ook dit jaar weer vormgeven in de viering die om 10.30 begint en waarin ds Dineke Spee en ds Cees van Steenis voorgaan. Op 26 mei is er de Verhaal halen viering, die door Bettina van Santen, Kees Wijnen en ds Harry Wim Wierda voorbereid is. Een uitgebreidere aankondiging treft u elders in dit blad aan.

Marcuskerk-Wilhelminakerk

Marcuskerk

Op Pinksteren, zondag 19 mei, gaat ds Hans Koops voor in een feestelijke dienst in de Marcuskerk. Bram van Oort bespeelt het orgel. De Marcuscantorij onder leiding van Karel Demoet zingt onder andere het motet: 'Komm heiliger Geist, Herre Gott' van Arnold von Bruck (1500-1554). Arnold von Bruck (zijn naam wijst op zijn afkomst uit Brugge) was kapelmeester aan het Habsburgse hof in Wenen. Zijn motetten en liederen waren zeer geliefd.

In de Wilhelminakerk gaat ds Marian van Giezen voor. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Zie verder onder 'Vespers in Zuidoost'.

Op Trinitatis, zondag 26 mei, is de voorganger ook ds Hans Koops. Op 30 mei komt de Ouderensoos voor de laatste keer in dit seizoen bij elkaar. We blikken terug op het programma van 2012/2013 en kijken al wat vooruit naar het programma voor 2013/2014. Verder vallen er mis-

WIJKNIEUWS

schien nog wel prijsjes te winnen met puzzelen, bingo, ...? We beginnen om half drie in de grote Marcuszaal en we gaan door tot half vijf. De zaal gaat open om twee uur. Ook als u nog geen lid bent, bent u van harte welkom. Bijdrage in de kosten: € 1,50. Wie behoefte heeft aan vervoer kan contact opnemen met Cor van Rijswijk, telefoon 2888 597. Over het uitstapje van de Ouderensoos staat elders in dit blad een bericht.

Op vrijdag 24 mei organiseert de commissie Vorming en Toerusting een bonte avond in de Marcuskerk. Het begint om 19.30 uur. Zie voor meer informatie het artikel in het vorige nummer van Kerk in de Stad.

Op zaterdag 25 mei wordt in Monnickendam het nieuwe Liedboek gepresenteerd. Er is een officiële aanbieding van de eerste exemplaren aan vertegenwoordigers van de overheid en de acht "liedboekkerken". Na de lunch is er een liedboekfestival waarbij op veertig verschillende locaties keuzeprogramma's worden belegd. De dag wordt afgesloten (bij mooi weer rond de haven, anders in de Grote Kerk) om ongeveer 16.00 uur. Wilt u erheen? De deelname (inclusief lunch) kost tien euro. Vervoer (ook een tientje) met de bus vanuit Utrecht. Vertrek uit Utrecht om 8.15 uur. Voor meer informatie en opgave: www.liedboek.nl.

Wilhelminakerk

De laatste maaltijd van dit seizoen is op dinsdag 4 juni (in plaats van 21 mei!). Er staat dan een heerlijk koud en warm buffet voor u klaar. Vanaf 17.30 is de zijdeur van de kerk open en kunt u een drankje drinken. Om 18.00 uur begint de maaltijd. Na afloop van de maaltijd is er koffie of thee en rond 19.30 kunt u huiswaarts. U wordt van harte uitgenodigd om mee te eten. Samen eten met mensen uit de buurt, dat is gemakkelijk en gezellig en het eten is heerlijk. De kosten voor de maaltijd zijn vier euro en de gezelligheid is gratis. U kunt zich tot een dag van te voren opgeven bij Bernardine Rensen, telefoon 2733 714.

Zondag 19 mei gaat in een feestelijke pinksterdienst ds Carol van Wieren voor. Zondag 26 mei zal ds Niels de Jong uit Rotterdam voorgaan.

De Nieuwe Kerk is op zoek naar een nieuwe beheerder. Het betreft een functie voor twaalf uur in de week. Zie jij het als een uitdaging om zorg te dragen voor het exploiteren van de Nieuwe Kerk en alles wat daarbij komt kijken of ken je iemand die daarvoor geschikt is? Kijk op onze website www.nk-utrecht.nl onder vacatures voor meer informatie of neem contact op met Maarten de Vries via kerkrentmeesters@nk-utrecht.nl.

Nicolaïkerk
Hemel en aarde
belevén en bewegen

Op zondag 19 mei is de IKON-radio opnieuw aanwezig in de

Nicolaïkerk voor een rechtstreekse opname van de Pinksterdienst. Allen wordt gevraagd weer om 9.30 uur aanwezig te zijn voor microfoontests en het inzingen van liederen. Op deze vijftigste dag van Pasen is het thema 'mens worden'. We horen achtereenvolgens de woorden uit de profetie van Joël (Joël 2: 28-32) en van de evangelist Johannes (Johannes 20: 19-23). Het belooft een feestelijke dienst te worden. In deze dienst vieren we met elkaar de maaltijd van Brood en Wijn. Twee geloofsleerlingen, Rianne Burger en André Oostveen, leggen getuigenis af van hun geloof. De Nicolaïcantorij onder leiding van Ko Zwanenburg ondersteunt de liturgie, Berry van Berkum is de organist en ds Dirk Neven de voorganger.

Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Meer informatie staat elders in dit nummer.

Op zondag 26 mei, zondag Trinitatis, hebben we om 10.00 uur met elkaar de jaarlijkse oecumenische dienst in de Nicolaïkerk, samen met onze broeders en zusters van de Gertrudisparochie. Pastoor Rentinck en ds Dirk Neven zijn de voorgangers. Spreuken 8: 22-31, Openbaring 4: 1-11 en Johannes 3: 1-16 zijn de schriftlezingen. We hebben als liturgische kleur in deze dienst het rood, symbool van het bloed en het martelaarschap. We willen met elkaar in vrijheid en vreugde de oecumene vieren, in diepe verbondenheid met allen die vandaag omwille van hun getuigenis van Christus worden vervolgd. Tegelijk ervaren we in het rood ook de werking van de heilige Geest, die bruggen bouwt, en maakt dat er wegen verschijnen die wij voor onmogelijk houden, en waarop wij als Rooms-katholieken, Protestanten en als gelovigen van de Oosterse- en Oriëntaalse kerkfamilie gezamenlijk optrekken.

Pniëlkerk – Triumfatorkerk (West)

Woensdag 22 mei organiseert de lectorengroep een cursus stemgebruik voor ieder die regelmatig meewerkt aan de eredienst in de Pniëlkerk. En vrijdag 24 mei is de jaarlijkse dagtocht voor de ouderen van de wijk-gemeente. Het doel is ditmaal het land van Peel en Maas met een bezoek aan het Landhuis 'De Aalshof' in het plaatsje Haps. De bus vertrekt om 9.15 uur van de Pniëlkerk richting Triumfatorkerk.

Op zondag 19 mei, Pinksteren, wordt in de Triumfatorkerk Laurens Aart Natziyl gedoopt, zoon van Machiel en Karlijn Natziyl-Barnhoorn en broertje van Christine. De dienst zal worden geleid door ds Jan Muntendam, oud-predikant van deze kerk. In de Pniëlkerk gaat ds Ties Schutte uit Ede voor. Een week later, zondag 26 mei, gaat in de Triumfatorkerk mevrouw ds Trapman uit Koog aan de Zaan voor en in de Pniëlkerk emerituspredikant ds Jaspert Slob, gemeentelid en bovendien momenteel consultant voor het brandpunt Pniëlkerk

en de tijdelijke vervanger van de voorzitter van de kerkenraad. Waarschijnlijk is dit in de Pniëlkerk een dienst van Schrift en Tafel.

Tuindorpkerk

Op zondag 28 april werd in de Tuindorpkerk een dienst gehouden die in het teken stond van duurzaamheid. In de preek ging voorganger Piet Jan Rebel in op de relatie groen geloof en groen handelen. Vanuit het geloof dat we de aarde in bruikleen hebben gekregen kan het groene handelen vorm krijgen! Gemeenteleden verwoordden in deze dienst ook hun eigen aanpak. Na de dienst werd er aan de buitenkant van de kerk een plakkaat bevestigd met het keurmerk van de groene kerk. Nu verder met de uitdaging om de kerk groen te houden en verder uit te bouwen naar nog groener.

In de dienst werd ook Rie Koetsier bedankt voor haar werkzaamheden de afgelopen jaren. Zij was vooral druk met het onderhouden van de contacten met Israël. Nu doet zij een stapje terug en geeft het stokje door aan een ander. Natuurlijk liet de voorzitter van de kerkenraad dit niet onopgemerkt voorbij gaan. Rie kreeg van de koningin dan wel geen lintje, van de voorzitter ontving zij een plaatvervangend lintje voor al haar inzet.

Ook dit jaar was de Tuindorpkerk weer present op de traditionele Vrijmarkt. De kraam werd zo'n 24 uur bevolkt door vrijwilligers. Zij wisten met hun gezamenlijke inzet weer een hoop geld bijeen te sprokkelen voor het goede doel: 640 euro! Meer informatie vindt u op tuindorpkerk.nl.

Zuilen (Bethelkerk en Oranjekapel)

Zuilen kan kennismaken met de proefbundel van het nieuwe liedboek op woensdagavond 22 mei om 20.15 uur in de Oranjekapel, om 20.00 uur staat de koffie klaar. Karel Demoet en Annemieke Schuur laten met een adhoc-zanggroep een aantal liederen uit deze proefbundel horen. De zanggroep repeteert op zaterdag 18 mei om 10.00 uur in de Oranjekapel. Wees welkom, proef en/of zing mee.

Oranjekapel

Uit een eerste inventarisatie van de behoefte aan activiteiten in de Oranjekapel buiten de zondagse eredienst bleek dat de kapellers graag samen eten! Op eerste pinksterdag is daarom om 8.30 uur de ontbijttafel in de Omloop van de Oranjekapel feestelijk gedekt, en starten we deze dag met een gezamenlijk ontbijt. Om 10.00 uur begint de dienst van Schrift en Tafel met onze eigen voorganger ds Mendie Hofma. Zij gaat ook voor op zondag 26 mei, zondag Trinitatis.

Lezer, maar geen abonnee?

Met deze bon verzekert u zich elke twee weken van actueel Utrechts kerknieuws. Oecumenisch van geest, inspirerende verhalen van stadgenoten en volop aandacht voor de rijke christelijke cultuur van onze stad!

Ja, noteer mij voor € 30 per jaar – tot wederopzegging – als abonnee van Kerk in de Stad.

Dhr/mevr/fam. voorletter(s):
naam:
straat en huisnummer:
postcode
woonplaats:
telefoonnummer (i.v.m. controle)

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar

Kerk in de Stad, Eykmanlaan 433, 3571 JR Utrecht.

U ontvangt Kerk in de Stad per TNT Post elke twee weken thuis.

'KidSjes'

HULPVERLENING

Wilt u uw verhaal kwijt?
Iets bespreken?
Persoonlijk contact?
Wij hebben altijd tijd
voor een gesprek of chat.

Sensor
Utrecht
DAG EN NACHT AANDACHT

- Vertrouwelijk
- Anoniem
- 24 uur per dag

030 - 294 33 44 0900 - 0767 (€ 0,05 p.m.) www.sensor.nl

KENNISMAKING

"Samen verder"

Het oudste en meest ervaren chr. relatiebemiddelingsbureau. Zoekt u een chr. partner, vraag dan onze gratis brochure aan bij Samen Verder, Postbus 46, 9290 AA Kollum of telefonisch 0511-408310, 058-2160435

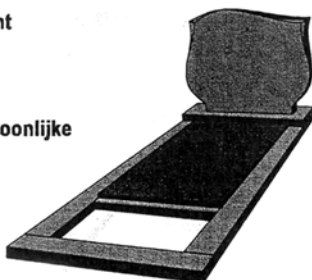
Omdat ieder persoon
bijzonder is...

barbara
uitvaartverzorging

Tel. (030) 296 66 66 barbarauitvaart.nl
Eginklaan 51 Utrecht Nieuwe Vaart 5 Vleuten

**STEENHOUWERIJ
JONGERIUS**

- een zeer breed assortiment grafwerken, steensoorten en accessoires.
- eigen steenhouwerij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen.
- complete verzorging van vergunning tot plaatsing

Schaverijstraat 59,
3534 AS Utrecht,
tel. 030-2444004

www.steenhouwerij.nl

TE HUUR

Leuke 3 kamer
bovenwoning te huur.
Maandelijkse huur € 900
excl. gwl. Voor informatie:
06-55342305

advertenties@
protestant-utrecht.nl

Brinkers
Tapijten Gordijnen
KOEKOEKSTRAAT 49 3514 CT UTRECHT 030 - 271 77 62

**steenhouwerij
JOH. JANSEN & Zn.**
GRAFMONUMENTEN

AL UW WENSEN IN DEZEN KUNNEN
VERWEZENLIJKT WORDEN.

Gansstraat 128-130 te Utrecht
Telefoon: 030 - 2516955

Reisboekhandel
INTERGLOBE
Reisgidsen

Landkaarten
(overzichtskaarten
en deelkaarten
van - bijna - alle
landen ter wereld
*

Vinkenburgstraat 7
3512 AA Utrecht
telefoon 030-2340401

REPARATIE

**Klokkenatelier
Jan Haasnoot**

Voor al uw klokken en
barometers
(reparatie en verkoop)
Vleutenseweg 320,
Utrecht.
Tel: 030-6034247
www.klokken-barometers.nl

TUINAANLEG

Hoveniersbedrijf

TUINLAND

Voorjaarklaar maken van
uw tuin. Tevens rooien
van bomen. Ook voor uw
straatwerk, schuttingen en
graszoden. U de klus, wij de
kennis.

www.tuinensierbestrating.nl
Tel. 030-6865858
mob. 06-55713383

Woninginrichting

Ter Hoeve

Voor meubelovertrekken
en meubelreparaties
Bel: (030) 26 17 605
en wij komen langs voor
prijsoffertes.

Bent u opzoek naar een leuke baan als Gastouder?

Ben jij een persoon die ervan houdt om kinderen om zich heen te hebben en misschien bewust gekozen heeft om thuis te blijven? Dan is een baan als gastouder misschien iets voor jou. Als gastouder bied je een kind opvang (in je eigen huis of bij de ouders thuis) in een warme huiselijke sfeer. Daarnaast omarm jij onze missie om een kind een christelijke opvoeding mee te geven. Samen met ons bureau draag jij de zorg voor een goede en verantwoordelijke manier van opvang.

Wij zoeken Christelijke Gastouders voor diverse gezinnen in de wijken Tolsteeg, Lombok en de Dichterswijk voor 2 dagen in de week.

Graag komen wij met u in contact als bovenstaande u aanspreekt. Op onze website www.christelijkekinderopvang.nl vindt u meer informatie of u kunt bellen of mailen met Renske van den Beukel, 06-51966731 / renskevandenbeukel@cgo.nl
Graag tot ziens!

De mensen achter Uitvaartverzorging H. Agterberg

"Mijn naam is Gert Jan Daalhuizen,
directeur van Uitvaartverzorging
H. Agterberg in Utrecht.
Al 100 jaar verzorgen wij
complete begrafenissen en crematies.

Met al uw wensen wordt rekening
gehouden. De overledene kan
bijvoorbeeld worden overgebracht
van het woonhuis of ziekenhuis
naar ons sfeervol ingerichte
uitvaartcentrum aan de

Wolter Heukelslaan 50-51 te Utrecht.

Maar thuis opbaren kan natuurlijk ook.

Ons team van professionele medewerkers regelt dat
allemaal. Ons uitvaartcentrum is daarom

7 dagen per week bereikbaar

- zowel overdag als 's nachts - om bij overlijden
direct hulp te bieden."

Uitvaartverzorging H. Agterberg
Wolter Heukelslaan 50-51
3581 ST Utrecht
telefoon (030) 251 09 82
Internet: www.agterberg.nl

Altijd directe hulp bij overlijden

www.kerkboek.nl

Afscheid.
Een mensenleven waardig.

Het overlijden van een dierbare is een ingrijpende gebeurtenis. Gevoelens van verdriet, woede, pijn en gemis strijden om voorrang. In de periode vlak na het overlijden is het soms moeilijk om de gedachten goed op een rij te krijgen. Dan is het goed als er iemand is die u zaken uit handen kan nemen, zonder de regie over te nemen.

Voortgekomen uit de Protestantse Kerken in Utrecht zijn de waarden van de kerk nog steeds actueel voor onze dienstverlening. Wij zijn een kleinschalige organisatie, waarin een persoonlijke benadering

centraal staat. Voor directe hulp na overlijden zijn wij persoonlijk dag en nacht telefonisch bereikbaar. PCB Uitvaartzorg heeft ook een InformatieCentrum in Nieuwegein-Zuid aan de Dorpsstraat 6. U kunt zich hier vrijblijvend laten informeren over uitvaartverzorging, nazorg en gedachtenisvormen. Het InformatieCentrum is dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 10.00 tot 16.30 uur. Een afspraak maken op andere dagen of bij u thuis is ook mogelijk. PCB Uitvaartzorg organiseert regelmatig lezingen en exposities. Meer informatie vindt u op: www.pcb-uitvaart.nl.

Ouwerkerk
Uitvaartzorg Utrecht

(030) 261 55 73 - www.ouwerkerk-uitvaart.nl

PCB
UITVAARTZORG

David van de Waal · Tineke Ouwerkerk · Liesbeth Kramer · Peter van Bennekom

Donaudreef 25 3561 EL Utrecht Telefoon (030) 262 22 44 dag en nacht
Dorpsstraat 6 3433 CH Nieuwegein Telefoon (030) 605 16 30 dag en nacht

Alle kerkgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Kerkgebouwen aangegeven met * zijn voorzien van een aangepast toilet.

19-05 Pinksteren

protestantse kerken binnen de PGU

Bethelkerk *
De M. Keizerlaan
Diensten: 10.00 u.
19-05 mw.ds. T. Zijlstra, Utrecht
26-05 ds. V.V.L. van der Geer, Alphen a/d Rijn

Domkerk *
Domplein
Diensten: 10.30 u.
19-05 ds. N.J. de Jong-Dorland
26-05 ds. N.J. de Jong-Dorland
Vespers, 19.00 u.
19-05, 26-05

Evang.-Lutherse kerk
Hamburgerstraat
Diensten: 10.30 u.
19-05 mw.ds. C. van Opstal, mw.ds. C. Karrer, viering Heilig Avondmaal
26-05 gezamenlijke dienst

Evang.-Lutherse kerk
De Wartburg
Kennedylaan
Diensten: 10.00 u.
19-05 mw.ds. K. Storch, viering Heilig Avondmaal
26-05 mw.ds. M. Tüski

Jacobikerk *
St. Jacobsstraat
Diensten: 10.00 u.
19-05 ds. A.J. Zoutendijk
20-05 dr. H. Vreekamp
26-05 ds. A. Markus
Diensten: 17.00 u.
19-05 ds. C.P. Bouman
26-05 ds. A.J. Zoutendijk
19.30 u. ds. A. Markus, Avonddienst

Janskerk *
EUG Oek.
Studentengemeente
Janskerkhof
Diensten: 11.00 u.
19-05 mw.ds. J. Nottelman, m.m.v. het Janskoor
26-05 ds. H. Pals

Johannescentrum *
M. van Parmadreef
Diensten: 10.30 u.
19-05 ds. C. van Steenis, tafelviering
26-05 werkgroep vieringen

Marcuskerk *
Wijnesteinlaan
Diensten: 10.00 u.
19-05 ds. J.S. Koops, m.m.v. de cantorij
19-05 17.00 u. ds. Plante, vesper
26-05 ds. J.S. Koops, viering Schrift & Doop

Nicolaïkerk *
Nicolaaskerkhof
Diensten: 10.00 u.
19-05 ds. D. Neven, dienst van Schrift & Tafel
26-05 ds. D. Neven, doopdienst

Nieuwe Kerk *
Bollenhofsestraat
Diensten: 10.00 u.
19-05 ds. B.C. van Wieren
26-05 ds. N. de Jong, Rotterdam

Oranjekapel *
Amsterdamsestraatweg
Diensten: 10.00 u.
19-05 mw.ds. M. Hofma
26-05 mw.ds. M. Hofma

Pieterskerk,
Eglise Vallonne
Pieterskerkhof
Diensten: 10.30 u.

Pniëlkerk *
Lessinglaan
Diensten: 10.00 u.
19-05 ds. P. van Winden
26-05 ds. J. Slob

Roobolkapel
Corn. Roobolstraat
Diensten: 10.00 u.
19-05 onbekend
26-05 onbekend

Gemeenschap Wladimirskaja
Zorgcentrum Hart van Lombok
Kanaalstraat 197
Diensten: 10.30 u.
19-05 vad. H. Sterenberg, vad. P. Brenninkmeijer
26-05 geen viering

Kerk van de Verkoondiging van de Moeder Gods
Springweg 89
Diensten: 09.00 u.

Nederlands Gereformeerde Kerk
Jeruzalemkerk
Troosterlaan
Diensten: 09.30 u.
19-05 ds. M. Janssens
26-05 ds. H. de Bruijne
Diensten, 17.00 u.:
19-05 vervalt
26-05 ds. M. Janssens

Oecumenische onderwegkerk Blauwkapel
Kapeldwarsweg
Diensten: zondag 10.30 u.

Willem Arntsz Huis
Lange Nieuwsstraat
Diensten: 10.30 uur
19-05 mw.drs. K. van Roermund
26-05 ds. R. Vredenburg

zorgcentra

Alb. van Koningsbruggen
Beneluxlaan
Diensten: 10.30 u.

De Lichtkring
Eykmanlaan
Diensten: 17.00 u.
19-05 10.30 u. mw. V.V. Winkel
26-05 onbekend

Rosendaal
Indusdreef
Diensten: 10.45 u.
19-05 mw. A. Oldenziel, dienst van Woord & Tafel
26-05 mw. A. Dubois, dienst van Woord & Tafel

Swellengrebel
Burg. F. Andreaalaan
Diensten: 10.00 u.
19-05 geen viering
26-05 mw. A. van der Schrier

Tamarinde
Neckardreef
Diensten: 10.30 u.
19-05 mw. A. van der Schrier
26-05 mw. v.d. Klij- van Wijnbergen

Tolsteeg
Saffierlaan
Diensten: 10.30 u.
19-05 dhr. G. Krul
26-05 onbekend

Transwijk
Hof van Transwijk 16
Diensten: 10.30 u.
19-05 mw. A. Dubois- van Hoorn
26-05 dhr. A. Hubers

Tuindorp-Oost
Winklerlaan
Diensten: 10.00 u.
19-05 dhr. H. Snoek
26-05 onbekend

Zuylenstede
Perudreef 8
Diensten: 10.00 u.
19-05 ds. J.E. Riemens
26-05 dhr. G. Krul

door-de-week

Getijdegebeden in de Domkerk
Maandag
7.00 uur Ochtendgebed
Maandag t/m zaterdag
12.30 uur Middagebed
Zondag en woensdag
19.00 uur Avondgebed

Kapel Hoog Catharijne
Godebaldkwartier
Diensten ma. t/m vr.: 12.45–13.00 u
Zaterdag 11.00 u. eucharistie

VRIJDAG 't Huis aan de Vecht
Costa Ricadreef
Dienst: 19.30 u.

Zorgcentrum de Bijkershoek
Van Bijkershoeklaan
Diensten: 15.00 u.

ZATERDAG Axion locatie Dr. J.N. Voorhoeve
Van Heuven Goedhartln 3
Diensten: 10.30 u

Wolvenplein gevangen
Wolvenplein
Diensten: 10.00 u.

AGENDA

zaterdag 18 mei
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met Koor van de Domcantorij (Pfungstmesse van Michael Praetorius).

zondag 19 mei (Pinksteren)
17.00 uur Marcuskerk, vesper over belofte van de Geest
20.00 uur lutherse kerk, theaterstuk Kees van der Zwaard over Maarten Luther (première voor genodigden 400-jarig jubileum Evangelisch-Lutherse Gemeente Utrecht)

dinsdag 21 mei
20.00 uur lutherse kerk, presentatievoorstelling theaterstuk ‘Hier sta ik – vechten en dansen met Maarten Luther’ voor de hele stad

vrijdag 24 mei
19.30 uur Marcuskerk, Bonte Avond

zaterdag 25 mei
15.30 uur Domkerk, Zaterdagmiddagmuziek met Domorganist Jan Hage (Prélude, Adagio et Choral varié sur le thème du ‘Veni Creator’ van Maurice Duruflé).

zondag 26 mei
11.45 uur Jacobikerk, themalunch voor ondernemers
17.00 uur Janskerk, Choral Evensong met Schola Davidica

zondag 2 juni
14.15 uur Academiegebouw Domplein, onthulling glas-in-loodraam stadspatroun Sint Maarten
15.00 uur Domkerk, Sacred Songs van festival Culturele Karavaan
19.30 uur Geertekerk, Bachcantatedienst (in kader Culturele Karavaan, evenals in Janskerk: gregoriaanse zang, Nicolaïkerk dubbelkoren Mendelssohn en Schütz, Willibrordkerk requiem en samenhang. Meer informatie over aanvangstijden in het volgende nummer van Kerk in de Stad.

In het vorige nummer van Kerk in de Stad is abusievelijk een onjuist leesrooster geplaatst. Onze excuses hiervoor.

LEESROOSTER

De komende weken vermeldt het leesrooster van het Nederlands Bijbelgenootschap de volgende bijbelgedeelten:

zo 19 mei	Johannes 14:15-31
ma 20 mei	Johannes 15:1-17
di 21 mei	Psalm 12
wo 22 mei	Lucas 5:17-26
do 23 mei	Lucas 6:27-39
vr 24 mei	Psalm 20
za 25 mei	Spreuken 8:1-21

zo 26 mei	Spreuken 8:22-36
ma 27 mei	Spreuken 9:1-18
di 28 mei	Lucas 6:1-11
wo 29 mei	Lucas 6:12-26
do 30 mei	Lucas 6:27-38
vr 31 mei	Lucas 6:39-49
za 1 juni	Lucas 7:1-10

Tijdens de Culturele Zondag 'Utrecht Danst' op 14 april bezochten 2.800 mensen de Domkerk voor het programma 'Alegria! Tango van de Hoop'. Ze hoorden het verhaal over de Argentijnse mensenrechtenactivist bisschop Pagura en konden tango dansen bij het saxofoonorkest Cabrales onder leiding van Remco Majoor.

Een bijzondere Latijns-Amerikaanse zondag in samenwerking met de Cuba contactgroep van Citypastoraat Domkerk.

kerk in de stad

IS EEN UITGAVE VAN DE
PROTESTANTSE GEMEENTE
UTRECHT EN VERSCHIJNT
ALS REGEL EENS IN DE
VEERTIEN DAGEN

REDACTIE

Elly Bakker, Sietske Gerritsen,
Arie Moolenaar, Frans Rozemond
(DMO), Daan van der Waals en
een vacature

HOOFDREDACTEUR

Peter van der Ros

REDACTIEADRES

Eykmanlaan 433,
3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
fax 271 2888
email: kerkindestad@protestant-utrecht.nl

Kopij kerkdiensten mailen naar:
preekrooster@protestant-utrecht.nl

WIJKCORRESPONDENTEN

Citypastoraat Domkerk:
Bram Schriever.
Eglise Wallonne (Pieterskerk),
Grietje Hofman.
EUG Oekumenische
Studentengemeente (Janskerk):
Rik Boonstra
Jacobikerk: Hester van de Kaa.
Marcus-Wilhelminawijk:
Anne-Marie Rutgers.
Nicoläikerk: Steven Slappendel.
Nieuwe Kerk: Annemiek
Schuitemaker-Blijdorp.
Overvecht: Anneke de Klerk.
West (wijkgemeente Pniëlkerk
Triumfatorkerk): Henno Willering.
Tuindorpkerk: Jan Verkerk. Zuilen:
(Oranjekapel) Annemieke Schuur,
(Bethelkerk) Tineke Zijlstra.

SLUITINGSTIJD

Tien dagen voor verschijning,
berichten negen dagen voor
verschijning 10.00 uur.

ADMINISTRATIE

Eykmanlaan 433,
3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
abonnement@protestant-utrecht.nl.
Voor een abonnement op Kerk in
de Stad vragen wij per adres een
bijdrage van 30 euro per jaar in de
productie- en verzendkosten. Elk jaar
ontvangt u in april een acceptgiro om
de betaling te voldoen.

ADVERTENTIES

Eykmanlaan 433,
3571 JR Utrecht
telefoon 2737 542
Tarief op aanvraag, sluitingstijd tien
dagen voor verschijning.
Aanleveren van advertenties:
advertenties@protestant-utrecht.nl.

BANKRELATIE

Kerk in de Stad te Utrecht
ING 766042.

GRAFISCHE VERZORGING

theologische uitgeverij Narratio®,
Gorinchem
www.narratio.nl

Kunst in de Tuindorpkerk

Jan Verkerk

Tot 18 juni exposeert Henriëtte Alexander in de Tuindorpkerk. Het zijn werken met een sterk religieuze inslag. Een tweeluik als Meten en Wegen verwijst naar "Mene Mene tekkel ufarsin" uit Daniël 5. Ichtus refereert uiteraard aan Christus.

De meeste werken zijn ontstaan uit acryl/gemengde techniek. Twee werken over Jezus zijn digitale prints, een techniek die de kunstenaar de laatste tijd vaker hanteert.

Henriëtte Alexander heeft een

opleiding als leraar tekenen/textiele vakken genoten. Later schoofde ze zich in schilderen, boetseerbegeleiding, digitale grafische vormgeving en beeldbewerking. De thematiek in haar werk is de interactie tussen mens en God en mensen onderling, waarin emoties en de zoektocht naar innerlijke vrede, bescherming en genegenheid een rol spelen. Ook is in haar werk de fascinatie voor ontwikkelingen in de natuur te bespeuren. Met haar schilderijen, sculpturen en digiprints hoopt de kunstenaar meer te kunnen zeggen dan het afbeelden van de zichtbare wereld.

De expositie is elke zondag na de dienst te bekijken.

* Het tweeluik 'Meten en Wegen' van Henriëtte Alexander.

Onthulling glas-in-loodraam stadspatroon Sint Maarten

Kitty Nooteboom

Op zondag 2 juni, tijdens de Stadsdag en de Culturele Zondag 'Vocaal Kabaal', wordt het zogenoemde Veritasraam van glaskunstenaar Charles Eyck onthuld in het Academieggebouw. Dit schitterende glas-in-loodraam dankt zijn naam aan de opdrachtgever: Studentenvereniging Veritas. In 1936 kreeg de kunstenaar de opdracht een glas-in-loodraam te maken van de schutspatroon van de stad Utrecht: Sint Maarten.

Charles Eyck (1897-1983) was een succesvol Nederlands glaskunstenaar. Hij volgde de Rijksacademie voor beeldende Kunsten en ontving in 1922 de Prix de Rome. Bekend is hij vanwege zijn vrije

en losse vorm van de compositie en zijn grote decoratieve kracht. Studentenvereniging Veritas schonk het prachtige raam aan de toen driehonderdjarige Universiteit van Utrecht. Na restauratie is het raam onlangs geplaatst in het Academieggebouw en sinds lange tijd weer te zien.

De feestelijke onthulling wordt voorafgegaan door het 'vocale kabaal' van de vrolijke en unieke Sint Maartensrap, uitgevoerd door Fanfare van het Vuur. Om 14.15 uur in de Senaatszaal van het Academieggebouw. Andere activiteiten van Vocaal Kabaal in het Academieggebouw zijn onder meer: Soukkoor Feat, Durven Zingen, Minimal Music, Liedjes over de Vrede. Meer informatie staat op www.culturelezondagen.nl en www.stmaartenstadutrecht.nl.